

דחתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

מדריך לכשרות

— ירחון דהתאחדות הקהילות —

כולל תשובות, מכתבים וניירותים בענין כשרות המאכלים

ב"ה. חודש טבת שבט ה'תשל"ו ◀ שנה ב' קונטרס יב (כרך ב')

בפיקוח הרב הגאון מוה"ר משה שטרן שליט"א
הגאב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

יוצא לאור ע"י

ועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

באמצעים של בירור, חקירה ודרישה.
התיעצות, הודעה, והצעה

מודעה חשובה

למען תועלת הרבים האובען מיר דאס יאהר נאכאמאל איינגעארדענט א פלאץ וואו איהר זאלט קענען כשר'ען אייערע כלים, אזוי ווי עס באדארף צו זיין, אונטער די אויפזיכט פון רבנים שליט"א, [ווי עס ווערט געברענגט אין ספר מעדני שמואל על הלכות פסח די וויכטיגקייט פון כשר'ען].

דער פלאץ: בעיטמענט פון בית יעקב סעמינערי
45 סטריט און 15 עוועניו.

די צייט: אי"ה זונטיג פאר פסח פון 2 אויגער נאכמיטאג
ביז 8 אווענט.

מאנטאג פאר פסח פון 5 אויגער ביז 8 אווענט

מיר כשר'ען בתנאים — עס קאסט נישט קיין געלט

וועד המסדר

נ.ב. כדי צו פארשפארען צייט, ביטע זעהט אז די כלים זאלען נישט באנוצט ווערען 24 שעה פאר דעם כשר'ען. אויך זאלען די כלים זיין גוט אפגערייניגט.

וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

ארדענט איין א מאסען-פארזאמלונג פאר פרויען, וואו חשובע רבנים שליט"א וועלען ערקלערען און לערנען דעם עולם די וויכטיגע ענינים פון כשרות בכלל, און די דינים פון כשרות פון פסח בפרט. מיט די פערזענליכער באטייליגונג פון דעבראצינער רב שליט"א און אנדערע אנגעזעהנע באוואוסטע רבנים שליט"א.

די דרשה וועט פארקומען אי"ה:
זונטיק פרשת שמיני הבעל"ט (ולמספרם מערץ 21)
7:30 P.M. אווענט

אין בית יעקב דבארא פארק
1371 — 46 St. Brooklyn N.Y.

עס ליגט א חוב אויף יעדען איינעם פאר אייער טובה-וועגען און פארען טובת הכלל צו נעמען א טייל אין די פארזאמלונג.

פארציינענט דעם דאטום

קומט אין מאסען!

וועד המסדר

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בהשתתפות הרבנים והקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
גאב"ד דקהל יסודי התורה
(מלפנים אב"ד דעבראצין)

ה ת ו כ ן

דבר המערכת

המזון בהלכה

ברכה כהלכה

שימו לב

מהמתרחש בעולמ הכשרות

שמע בני

פעסטשטעלונגען

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

צו אונזערע ליינערס הי"ו !

עס טוהט אונז זייער לייט איבערצוגעבען, חשוב'ע אבאנענטען, אז מיר זענען געצוואונגען צו קומען צו אייך מיט בקשות. מיר פארלאנגען פון יעדען מיטגליד (מעמבער) פונעם „וועד הכשרות“ צו שאפען לכה"פ נאך צוויי מעמבערס און אריין שיקען אכט דאלער צום וועד.

אין פארלויף פון די תקופה האט שוין אלעס געשטיגען מעהר ווי אויף דאפעלט: פאפיר, דרוק און איינבינדונג-אויסגאבען, אפיס-איינריכטונגען, אויך פאסט צאהלונגען האט זיך געהעכערט אסאך.

די טייערקייט האט אויך אונז ארויפגלייגט א שווערע פינאנסיעלע לאסט און פארגרעסערט דעם דעפיציט וועלכער איז גענוג גרויס. מיר האבען געמאכט די גרעסטע אנשטריינגונגען צו היטן אויפן פריערדיקען פרייז. אין די זעלבע צייט האבען מיר זיך באמיהט אריינצוברענגען פארבעסערונגען אין דעם מדויך לכשרות, ווי די ליינערס דערקענען דאס זייער גוט. דאס האט ווי פארשטענדליך נאך מעהר פארגרעסערט אונזערע אויסגאבען.

עס האט שוין צוגעברענגט דערצו אז כדי פארצוזעצען דעם עקזיסטענץ פון אייער „מדריך“ — זענען מיר געצוואונגען ווי אומאנגענעהם עס זאל נישט זיין, צו העכערן דעם פרייז פון „מדריך לכשרות“, שטיצענדיג אויף דעם געפיהל פון די אבאנענטן וועלעכע פארשטייען אז עס איז בשום אופן נישט מעגליך צו פירן דעם מדריך אויפן פריערדיגען פרייז.

טראץ דעם אלעם, מאכען מיר די גרעסטע אנשטרענגונגען צו היטען די פריערדיגען פרייז, ווייל עס איז אונזער פרינציפ דוקא נישט צו העכערן. מיר ווילען ערמעגליכען, אז יעדער איינער זאל קענען ווערן א סובסקרייבער פאר דעם אויסערגעווענדליכען ביליגען פרייז פון \$ 4.00 א יאהר.

עס איז אונזער בקשה צו אייך, חשוב'ע ליינערס, העלפט אונז און העלפט אייך, ביטע שאפט לכה"פ צוויי מעמבערס און שיקט אריין אכט דאלער, כדי מיר זאלען קענען אנפירען אויך ווייטער אייער-אונזער הייליגע ארבעט, ובזכות זה תתברכו בכל טוב.

וועד הכשרות

ד'נוס אופסט „מוריה“

MORIAH OFFSET CO.

160 JOHN STREET

Brooklyn, N. Y. 11201

(212) 852-4141

מדריך לכשרות מכתבי תהלה

ב"ה יום ג' לסדר ויקח חמאה וחלב וגו' תשל"ו לפ"ק.

הנה ע"ד ההתעוררות של אברכים ת"ח יראי ה' וחושבי שמו לגדור גדר ולעמוד
בפרץ להסיר מכשול מדרך בני עמנו בעניני כשרות, הנה בודאי שכרם אתם מן השמים.
וכבר המליצו על העוסקים בצ"צ באמונה שרק הקב"ה ישלם שכרם, כי אין לקוות
בעולם הזה ל"ישר כח" ע"ז, ושכר מצוה כי האי בודאי בעולם הזה ליכא, וטבעי הדבר
שבעסק זה בעכ"ח מתנגשים בבעלי פניות שונות אשר השוחד יעור עינם, ואף אם אין
כוונתם חו"ש להכשיל ולהרשיע עכ"ז כמה פעמים לא ידעו במה יכשלו, כי ע"י
התפתחות המדע בזמנינו כמה מיני אוכלים ומשקאות מורכבים מחומרים שונים אשר
קשה לעמוד על שורשם. ועל כן לא די שיהי' המכשיר בן תורה וירא ה' אלא צריך
שיהי' גם חכם ופיקח ומבין מדעתו, וידוע דאלה המעלות לא תמיד הולכים יחד, והעירו
רבים מהא דאמרינן (נדה דף ט"ז ע"ב) שהמלאך הממונה על ההריון נוטל טיפה
ומעמידה לפני הקב"ה ואומר לפניו רבש"ע טפה זו מה תהא עליה גבור או חלש חכם
או טיפש עשיר או עני ואילו צדיק ורשע לא קאמר דהכל בידי שמים חוץ מיראת שמים
עיי"ש. חזינן מזה דיתכן שהכריזו על הטפה שיהי' טיפש, ועכ"ז יש לו בחירה להיות
צדיק ולהתמיד בתורה ויגעת ומצאת תאמין, ממילא יהי' למדן גדול וצדיק, ועכ"ז נשאר
טיפש כאשר נגזר עליו מתחילה. וע"כ יש להזהר מאד מאד, דלא לימסר עלמא בידא
דטפשיא" רק לת"ח אשר יש להם דעת וכת לחקור ולדרוש היטב בתוך תוכיות הדברים,
וגם מצויים ביראת ה' וריוזות ורצון עז, כי גם מתרפה במלאכתו אח הוא לבעל משחית
(משלי יט ט') ואז רק אז נזכה לטוור השולחן של בניי שגלו משולחן אביהם, ובזכות זה
ירחם השי"ת עלינו ונזכה בקרוב לקיום ההבטחה של ושבו בניי לגבולם אכ"ר.

כ"ד המצפה לישועת ה' הקרובה ולהרמת קרן התורה וישראל.

אברהם וויינפעלד

בעמח"ס „שובה ישראל" ב"ח חופק"ק מאנסי יצ"ו

* * *

בעזהי"ת יום ג' לס' וירא י"ז חשוון תשל"ו לפ"ק.

כבוד המדריך לכשרות שיחי' לאויט"א.

שמחתי לראות שהתעוררו אנשים חשובים אשר נדבה לבם אותם לגשת אל
המלאכה מלאכת הקדש, בעניני מאכלות הכשרות, לברר לבדוק ולחפש עד מקום שידם
מגעת כדי לידע בידיעה ברורה אם אין שום חשש של תערובות דברים אסורים בעניני
מאכל ומעשה אופה.

הנסיון יגיד ויעיד ולמדנו מציאה מחיפוש, שאם בודקים היטב אז נמצא בכמה
מיני מאכלים חששות גמורות וזמורות אשר אפשר לתקן אותם בניקל אם רק משימים
לב. ועיין בנגמרא בבא מציעא ס"א ע"ב תנא דבי רבי ישמעאל אמר הקב"ה אלמלא לא
העליתי את ישראל ממצרים אלא בשביל דבר זה שאין מטמאין בשרצים די. ראינו מזה
כמה כחה של מאכלות אסורות שבשביל דבר זה בלבד הי' כדאי כל הנסים והנפלאות
שעשה ד' עמנו במצרים.

מדריך לבשרות

וכמו כן מצינו בתוס' חולין דף ה' ע"ב ד"ה צדיקים. שמה שאמרו חכ"ל בהמתן של צדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידן זה דוקא במאכלות אסורות מפני שגנאי לצדיק שאוכל דבר איסור, וכאן לא איירי במזיד ח"ו ואפילו לא בשוגג רק באונס ואפ"ה גנאי הוא מפני שמטמטום את הלב ואין מועיל לזה שום אמתלא של שוגג או אונס מפני שהמאכל בעצם פוגם. אבל המדובר כאן אינו משום מילתא דחסידותא רק דברים הנוגעים מעיקר הדין ובמקום דאיתחזק איסורא חייב בדיקה להוציא מהחשש, וכמו כן מצינו בדיקת חציצו: לטבילה ובדיקת חמץ ובדיקת פירות מתולעים, וכאן במדינה זו איתחזק איסורא כי בהרבה מיני מאכלות מערבים דברים אסורים על כן מחויבים לברר ולברוק בכל מה שאפשר ביד אדם.

וכמו שהגנאי גדול למי שנכטול במאכלות אסורות, כמו כן הזכות גדול למי שנוזהר בזה ומכל שכן למי שמציל את הרבים ממכשול זו של מאכלות אסורות ומצוה גדולה לחזק את ידי האנשים האלו בכל מה שאפשר, וכל המסייעים בדבר מצוה יתברכו מן השמים.

הרב יחזקאל הורוויץ, צאנזער קלויז, מאנסי נ"י.

* * *

בס"ד.

באתי בשורותיי אלה לחזק ידי האברכים החשובים העוסקים בעניני כשרות האכילה כאן בעירנו מאנסי בחנותים החרדים שלנו. ומצוה גדולה לעזור לאברכים הללו בכל מה דאפשר.

וע"ז באעה"ח אור ליום ועש"ק חיי שרה כ"ו מר חשון תשל"ו לפ"ק פה מאנסי.

הק' ישראל האגער, בהרה"צ מוריזשניץ שליט"א

* * *

יום שנכפל בו כי טוב לס' כי יען אשר עשית את הדבר הזה שנת תשל"ו לפ"ק, פה מאנסי יצ"ו.

חיים ושמחה ושלמא רבא חינא וחסדא וסיעתא דשמיא למע"כ הרבנים הגה"ג המפ' ובראשם הרב הגאון המפורסם חו"ב צמ"ס כש"ת מוה"ר משה שטערין שליט"א אברק"ק דעבראצין וכל אשר לכם שלו' העומדים על משמרת הכשרות, הנה וועד הכשרות לזכות את הרבים א"א לכתוב: החשיבות ותשואות חן תן על פעליכם הגדולה למען אשר לא יכשלו ח"ו אפי' בס"ס של אכילת איסור, אשר גנאי הוא לאוכלו כש"כ התוס' במס' שבת י"ב ע"ב ד"ה ר' נחן ובתוס' חולין ד"ה ע"ב ד"ה צדיקים. ובגיטין ד"ז ע"א תוס' השתא יבמות דף צ"ט תוס' ד"ה ס"ד השתא ועי' בשרי חמד מע' מ' כל מ' ודבר האסור באכילה וכו' ע"ש. והרמב"ם כ' בהלכות מאכלות אסורות פ"ח ה' י"ח זה הכלל כל שאיסורו מן התורה אסור לעשות בו סחורה. מ"ו הנ"ל יודעים מה שאתם עושים פעלים לכשרות ויהי רצון שתשויה שכינה במעשה ידיכם וזכות המצוה הגדולה הלזו נזכה במהרה לבג"צ במהרה דיין אמן כי"ר נס"ו.

דידכם הק' ישראל ראזענבוים

בכ"ק אאמו"ר ההגה"צ אדמו"ר מזוטשקא-נדבורנא שליט"א

מדריך לכשרות

בס"ד

דברי הגאון המפורסם י"ד"פ האבדק"ק דעברעצין שליט"א הנאמרים באמת וצדק, אין צריכין שום חזיון ובפרט כידוע הוא בקי מאוד בשדי הכשרות ומצוה גדולה להחזיק ידי העושים ומתעסקים במצוה רבה זו שלא להתטמא במאכלות אסורות ח"ו שמטמטמים לבו של אדם כמאז"ל ביומא לט. ת"ר לא תטמאו בהם ונטמאתם בם אדם מטמא עצמו מעט, מטמאים אותו הרבה, מלמטה מטמאין אותו מלמעלה, באולם הזה מטמאין אותו בעולם הבא, וההיפוך אז"ל שם והתקדשתם והייתם קדושים, אדם מקדש עצמו מעט מקדשין אותו הרבה, מלמטה מקדשין אותו מלמעלה, בעולם הזה מקדשין אותו בעולם הבא, כ"ר ואשרי מי שמסייע בזה, והבא לטהר מסייעין אותו ובזכות זה נזכה במזרה לגאולה שלמה בב"א.

הכו"ח לכבוד המצוה,

משה ניישלאס, אב"ד ניו סקווירא

* * *

ב"ה

הן באו לפני המוכ"ז אברכים יר"ש וחסידיים ונטלו עליהם העול לפ"ח על מצב הכשרות בחנויות המוכרים דברים בחזקת כשרות בעירנו. ובאמת הדבר נחוץ מאד כי רובם ככולם אשר מסחרם עיקר בעניני אכילה אין להם משיגח תמידי כמו שהי' מקדם בכל ערי ישראל וצריכים לסמוך ויק על חזקה אבל היכא דאיכא לברורי מבררינן ואם ישנם אברכים אשר רוצים לזכות את הרבים ולבקר על כל עניני כשרות בעירנו אמרתי לפעלא טבא יישר כחם וחילם ויהי' השי"ת בעזרם.

וע"ז בעה"ח היום ג' לסדר וירא ט"ז חשוון שנת תשל"ו לפ"ק פה עיר מאנסי

יע"א.

נתן סג"ל הורוויץ, רב דקהל בית ישראל

* * *

בעוה"ח

נבוא ונחזיק טובה וברכה להנהו אברכים היקרים מנהלי וועד הכשרות בראשות הגה"צ אבדק"ק דעברעצין שליט"א שהעמיסו על שכמם עבודה יקרה וקדושה לחקור אחר מוצא כל מאכל אם הוא בתכלית הכשרות עפ"י דתוה"ק שמחמת ריבוי התוצרות לא נודע מהותם עד אחרי חקירה ודרישה רבה וההמון לוקחים מכל הבא לידם שרואים עליו חיבת כשר, וחזי הוית שנסיין הזה בדרא בתראה נרמו בפרשה זו בפסוק ויהי עשו בן מ' שנה פרש"י שפושט טלפיו כחזיר לומר ראו שאני טהור ובמדרש שם שזה רמז למלכות גלות אדום שאנחנו בו שמערימים לומר על כל דבר כשר וטהור ושזה דרכו לומר הלעיטני נא מן האדום ובמדרש פער פיו כגמל ואמר אני פתח פומי ואת תהא משדר כמד"א מלעיטין את הגמל, היינו שאינן בודקין ורואין מה שנותנין לפיהם

מדריך לכשרות

וכנרמז בדניאל ז' בחיזוי רביעיית שינייה די פרזל אכלה ומדקה ופום ממלל רברבן. היינו שזה הנסיך בגלות האחרון שיאכלו מכל הבא לפיהם וכדאי' בזה"ק ס"פ שמיני ע"ז נאמר כל עמל אדם לפיהו דכל העונשין באין עבור שלא שמר פיו ממאכלות אסורות וע"כ כתיב ונטמתם בלא אלף בלא אלופו של עולם ועתיד הקב"ה לדכאן להן לישראל במ"ש ואנשי קודש תהיון לי, וע"כ מזה נלמד גדל שכר לאותן העומדים על משמרת הקודש לעזור לקיים הקרא ואנשי קודש תהיון לי ושכרם כפול מן השמים בזה ובבא והשי"ת יערה עלינו רוח טהרה ויזיש גאולתינו ופדות נפשינו בב"א.

החזות יום ג' לס' וישמור משמרתו תשל"ו לפ"ק.

הרב שלום הכהן ווייס, ביהמ"ד בית שלמה, ברוקלין

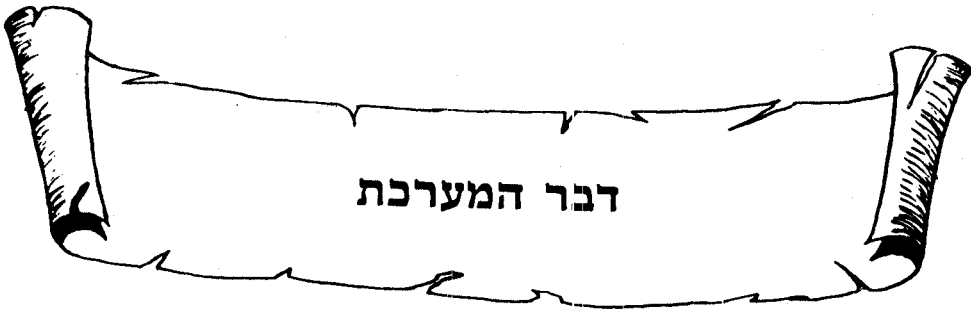

הדור החדש

כמדומני שבימינו ובזמננו אשר נתחלפו בהם כל סדרי החיים יש עוד טעם לשבח לחבור כזה. כי לא כדורות הראשונים דורות האחרונים. כידוע, בדורות שלעבר קבלו בן ישראל ובת ישראלית את יסוד חינוכם בבית אבותם. „שאל אביך ויגדך“, „ואל תישוש תורת אמך“ היה הסמל של החינוך. כבר בגיל צעיר „ראו“ הבנים והבנות את כל סדר חיי היהודי, הבנות וגם הבנים למדו כל דיקדוקי הכשרות בחיק אמם. הם ראו איך האם מכשרת הבשר איך היא מפרשח חלה איך היא זהירה בבדיקת ירקות ואיך היא זורקת או נותנת למשרתת את הביצה שנמצאה בה דם. הילד נתגדל באיירה של קיום השלחן ערוך ונתחנך לקיים ולהמשיך את מנהגי ישראל המקובלים מדור דור. לדאבוננו נשתנו העתים. השופעת רוח הזמן חדרה גם לתוך תוכו של בתי החרדים לדבר ד'. וחבל על דאבדין ולא משתכחין! אבדנו האיירה היהודית האמיתית ששררה בתוכנו, ועמה אבדנו גם את „השלחן ערוך החיים“ שראו צעירי דור שלפנינו בבית הוריהם.

(מתוך הקדמת ספר מאכלות אסורות
ממה"ר שאול וואקשאל שליט"א, געיטסהייד)

דבר המערכת

וויכטיגע מעלדונג פאר אונזערע ליינערס

מיר האבען שוין אסאך מאהל באטאנט דעם גאנג פון אונזערע מעלדונגען. צו אונזער פארדרוס איז נאך אלץ נישט קלאהר ביים ציבור אונזערע מיינונגען. דאס נעמט זיך דערפאר ווייל די ליינערס זענען נישט גענוג פארזיכטיג אין די פינקטליכקייט פון די איינצעלהייטען. א טייל ליינערס זענען אויך גלייכגילטיג. אלס א תוצאה דערפון קענען ארויסקומען מכשולים גענען אונזער ווילען.

מיר זענען דא נאך אמאל מעורר פרטים וועגען דעם מדריך. ביטע באמערקט!! די צוועק פון מדריך איז דריי פאכיג :

1. אויפוועקען דעם המון וועגען דעם ענין פון כשרות. די אנווענדבארע אזהרות, די וויכטיגקייט, הארבקייט און די הזנחות וועלכע הערשען אין דעם געביט. בעיקר צו שאפען א וואכזאמקייט און א פארזיכטיגקייט זיך מתקן צו זיין אין כשרות.

2. באקאנט מאכען דעם עולם וועגען די פארשידענע פאקטען, פראצידורען, פראבלעמען, פארוויקלונג, און אן אלגעמיינע ידיעה אין די שפייו אינדוסטריע. מעורר זיין וואו עס פאדערט זיך א תיקון כדי ווען א ליימאן (נישט קיין ספעציאליסט) קויפט א מאכל, זאל ער כאטש וויסען וואס די פראגעס זענען. ווען מען ליינט די שפייו אינהאלט, זאל עס נישט זיין פויעמד פאר דעם ליינער.

3. פארשטענדיגען דעם עולם די פעסטשטעלונגען פון די פאבריקען וועלכע מען האט פערזענליך אונטערוואנט.

(אט די זענען די מטרות פון דעם קונטרס מדריך לכשרות. דער וועד הכשרות האט נאך אנדערע צוועקען, ועד חזון למועד).

מדריך לכשרות

ובכן :

א) אין אפטיילונג „שימו לב“ ווערט באהאנדעלט פארשידענע פראדוקטען, נאר כדי צו בילדען די ליינער וועגען די אלגעמיינע פראבלעמען אין די שפיין אינדוסטריע. ווי פארשטענדליך זענען מיר נישט דערביי געווען אדער באזוכט יעדע פאבריק אין לאנד וועלעכע ערצייגען די געוויסע פראדוקט. די ידיעות זענען נויטווענדיגע, אומפארמיידליכע פאקטען פון די אינדוסטריע.

ביי א טייל פון די כללים זענען פאראנען אויסנאמען, לקולא און לחומרא, דעריבער קען מען זיך נישט סומך זיין דערויף לקולא נאר נאך ריכטיגע חקירות אין/אדער א שאלה ביים מורה הוראה.

ב) מיר מוזען נעמליך באמערקען וועגען די בריעפען וועלעכע ווערען געדרוקט אין מדריך (צ.ב.ש. פון יוניווערסאל, פוט קארפ, פון טראפיקאנע, פון ראזינקעס, קעללאגס, וכדומה), אז זיי ווערען אויסשליסליך געדרוקט נאר צו באריכטען פארשידענע נוצליכע ידיעות. און זעלבסט פארשטענדליך אז מען קען נישט ציען קיין קאנסענקווענצען וועלעכע קומען אויס לקולא (אהן די הכרעה פון א מורה הוראה). סוף כל סוף האבען מיר נישט באזוכט די פאבריק און די בריעף איז געשריבען געווארען דורך איינעם וועלעכער איז נישט באגלייבט מעיד צו זיין עפ"י התורה.

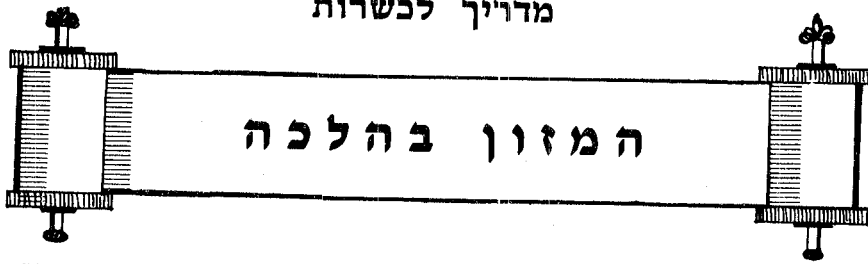
צום ביישפיל : די בריעף פון „קעללאגס“ אין מדריך נומ. 9 איז אויסדרוקליך געדרוקט געווארען מודיע צו זיין דעם עולם אז די פאבריק ערצייגט מאכלים וועלעכע זענען נבילה וטריפה, איסורי דאורייתא. איז פארשטאנדיג אז מען דארף ציען מסקנות לחומרא. עס איז דאך נישט דא קיין הטגחה צו קאנטראלירען דעם פלאץ. אויסער דעם זענען דא אסאך סתירות אין בריעף אליין. אין מדריך נומ. צעהן און עלעף האבען מיר געדרוקט נאך טעמים פארוואס מען זאל זיך נישט באנוצען מיט זייערע פראדוקטען.

עס אנטוישט און פארדריסט אונז ביז גאר צו הערען אז א טייל האבען נישט מדייק געווען און דעריבער נישט פארשטאנען די בריעף, און ממילא האבען זיך באנוצט מיט פראדוקטען וועלעכע ווערען דערמאנט אין בריעף.

מיר טוהען נאך אמאל באטאנען אז נאר אויף די פאקטען וועלעכע ווערען געדרוקט אין דעם מדור „פעסטשטעלונגען“ קען מען זיך סומך זיין להיתר. די אנדערע אינפארמאציע ווי צ.ב.ש. די בריווען אין באהאנדלונג ווערען נישט געדרוקט פאר די צוועק אז מען זאל זיך סומך זיין לקולא.

בכבוד רב,

ה מ ע ר כ ת

המזון בהלכה

הרבה אומרים דבענין חדש סומכין על אגדה המספרת שהבעש"ט הק' הי' שותה שכר מחדש ואמר שהלכה כהב"ח. והנה ע"ז צריך לאמר מה שאי' בב"ב (ק"ל ע"ב) אין למדים הלכה מפי מעשה ע"ש דשמא שמע השומע וטעה (שו"ת דברי יוסף, למהר"י אירגיס ז"ל). ושם בפ"י הרשב"ם אם ראה רבי עושה מעשה אל יקבע הלכה בכך וכו' ושם איתא בר' יוחנן שאמר שלא לעבדי אפי' ישמעו מפיו שאמר ההלכה כן, עד שיאמר הלכה למעשה, ופי' הרשב"ם הטעם דלמא הדר בי' מההוא פסק ויראה לו טעם אחר בענין זה, ע"ש.

כל זה נאמר בדברים שהם ודאים אעפ"כ אין למדים מהן כ"ש בסיפורים אלו שמשתנים מפה לפה וגם אינו ידוע ממי יצא הדבר, וביחוד צריך לידע אם השומע בר סמכא הוא. מציינו (בקדושין מ"ד) כשסיפר ר' זירא לר' אסי מעשה, שסיפר לו ר' אבין, מה שהי' בביהמ"ד, א"ל ר' זירא, ור' אבין בר סמכא הוא, בל' בתמי', וכי בקי אתה בר' אבין שיש לסמוך על דבריו שאינו משקר ע"ש. הרי לנו הוראה בענין מעשה אף שיצאו מפי אמוראים ק"ו במעשה סתם שאינו ידוע ממי יצאו הדברים.

הנה, באמרי פנחס מהרה"ק ר' פנחס מקאריץ וצוק"ל שהי' מגדולי תלמידי הבעש"ט מובא באות תע"ט וז"ל. הבעש"ט מתחילה הי' מיקל בחדש ופ"א נסע עם ר' יחיאל כשנעשה רב בק"ק הורדנא וראה שהוא מחמיר בחדש. והתחיל גם הוא הבעש"ט להתמיר בחדש. ועיין עוד שם אות פ' שהרה"ק ר' פנחס והרה"ק משפטיווקא אמרו שבעבור זה יש יוקר במדינה שמקילין בחדש. ע"ש. ואף דלאנשים כמונו דבריהם הם בבחי' סחרי תורה ואין לנו עסק בנטותרות, מ"מ יכולים ללמוד מזה שאין יכולים לסמוך על סיפור וכ"ש דבכר שנוגע באיסור תורה. ועי' בשו"ע הגר"ו סוס"י תפ"ט וז"ל אבל כל בע"נ יחמיר לעצמו כהסכמת רוב ראשונים ואחרונים שהחדש נוהגת מה"ת בכ"מ אף בשל גוי כי כן עיקר ע"כ. ועי' בס' באמ"ח פ' בראשית וז"ל ומחמיר ע"ע באיסור חדש וכמה יסורים קשים יש לו מזה במקומות שאין בנמצא ישן.

שלמה יודא שווייצער

* * *

כבוד המערכת הי"ו

במדריך קו' ט' עמוד ס"ד, הערת הג' אב"ד דעברעצין שליט"א שמעולם לא שמענו שיש מי שמפקפק על אכילת אינדיק, עכ"ל. חכמים הזהרו בדבריכם! מקודם תחקרו ואח"כ לפרסם. אם לא שמעתם — תשמעו: ישנם זקני ת"ח יראים מגולי פולין שלא היה להם קבלה על המסורה כמו לבני הגר ואינם אוכלים אינדיק, ולאותן בני גולה אסור להם לאכול כי המסורה להם לא נמסר לכשר. ויש עוד ספק לבניהם אם הם נגררים אחר מוסר אביהם כמו נדר, או יש להם לסמוך על מנהג המדינה שרבים של ישראל קבלו המסורה לכשר, עכ"פ יש לברר בבירור.

אבי הרה"ג אדמו"ר שליט"א איננו טועם טעם אינדיק, מטעם שכתבתי.

החפץ בעילום שמו (המשך בע' רי')

בס"ד. כ"ד טבת תשל"ו לפ"ק. פה שיכון סקוירא יע"א

לכבוד מערכת וועד הכשרות ה' עליהם יחיו. שלום וברכה.

ארשה לי להציע לפניכם מה שנסתפקתי זה זמן רב, אודות המיני מזונות המובאים מארצה"ק, אם מחוייבים לומר בברכת מעין שלוש על הארץ ועל מחייתה כדין פירות ארץ ישראל שאומרים עליהם על הארץ ועל פירותי, ובהפשי בספרים מצאתי. דאתי ליד סידור אוצר התפילות בפי' עין תפלה שדן בארוכה בזה, וצידד שיש לומר כן, וכן ראיתי נדפס להדיא בכמה סידורים ונפשי בשאלתי להודיעני האין יאות למיעבד הלכה למעשה בזה, כי הוא מוזדברים השכיחים ביותר בזמיננו. מוכטחני בכס שתבררו הענין עד תום ולהודיעני בהקדם.

החותם בברכת כטו"ס ידידכם, ה"ק יושע בוקסבוים

* * *

תשובת הגאב"ד מדעברעצין שליט"א

הנה בספר כפתור ופרח (ריש פ"י) כתב לברך על מחיתה. וכן פסק הגאון בספרו פאה"ש (סי' ב' סעיף י"ב), אבל מסתימת הפוסקים נראה שרק בפירי הוצרכו לשנות ולומר ועל פירותיה, לא כן במזונות שא"צ לשנות, מחיתה וטעמא נראה לי נכון בעזה"ת דלא שייך לברך, פירותיה' רק כשהפרי בעין כבריתו לא כן מזונות — נשתנה הדגן ואיננו ניכר כלל.

ובזה מובן מאד, דבברכות דף מ"ד א' סיים הש"ס וחותם על הארץ ועל המח" ושוב שואל הש"ס מיחתם במאי חתים ו"א אמר על הארץ ועל פירותיה, ור"י אמר על הארץ ועל הפירות, וחדש למה לא השיבו בעל המח" במאי חתים, אלא ע"כ דאין גפ"מ בין מזונות דחו"ל ובין מזונות א"י, משא"כ בפירות, ושוב מצאתי בברכ"י (או"ח סי' ר"ח אות י') שכתב שבא"י המנהג לחתום, ועל מחיתה ועל פירותיה ועל פרי גפנה', אבל בחו"ל בודאי הדין כמו שכתבתי, דבשלמא בא"י הכל יודעים שהמח" נעשה מדגן אר"י ושפיר חותם מחיתה, אבל בחו"ל שאין דגן א"י ניכר כלל אין לחתום רק בפירות, פירותיה'. לא כן ביין א"צ לחתום, גפנה' ולא במזונות, מחיתה', כנ"ל להלכה משום שכן מפורש יוצא מסתימת כל הפוסקים וש"ע סי' ר"ח ונושא כליו.

ועוד דהלא הרבינו יונה ובעל המכתם והכלבו ס"ל דגם באוכל פירות א"י בחו"ל אינו מברך, פירותיה' כי אם בא"י, ונהי דאגן לא קיי"ל כוחי' כמפורש בש"ע סי' ר"ח לפי שכן דעת רוב הראשונים הוישב"א המאירי בשם הגאונים הראשונים ועוד, ע"כ להוסיף עליו איננו נכון, ואח"כ מצאתי בתו"ס ריה"ח ובאגודה בשם ר"י בעה"ת שכו' שבא"י צריך לומר בבהמ"ז על מזונותיה תחת על המזון, וא"כ דלדיד"י צ"ל על מחיתה עכ"ז למעשה אין לומר כן רק בפירותיה כנ"ל להלכה.

וכעת מצאתי בחי' הרא"ה דבחומשת המינים אין לחלק בין דין לדירהו. שוב ראיתי בספר מרומי שדה להנצי"ב שבפי' כתב דבמח"י אין לשנות, והכי נקטינן למעשה, וכן מצאתי בשיטה להר"א.

מדריך לכשרות

שימו לב

אזהרות הוועד

מיר טוהן שטענדיג ווארענען נישט צו עסען נאר פראדוקטען וועלעכע ווערען ריכטיג אונטערזוכט דורך אונז. ליידער זענען נאך פארהאנען מענטשען וועלעכע אנערקענען נישט די וואהרהייט פון די זוהרות. מיר קענען אויפויזען, אז אויף א גרויסען חלק פון פראדוקטען מיט א הכשר, הערשט נאך אלץ כשרות-פראבלעמען. אזוי ווי אונזער ציעל איז נאר מתקן צו זיין און נישט צו פארדארבען אדער שאדען מאכען פאר קיינעם, ח"ו, דערביער זענען מיר מודיע, נאר נאכדעם ווי מען האט ארינגעלייגט כוחות מתקן צו זיין און עס איז א דורך געפאלען [די וועלעכע האלטען אין מתקן זיין. צוליב די כבוד פון די באטרעפענדע האלטען מיר צוריק פון מפרסם זיין (כבוד אלקים הסתר דבר) מיר ווילען דא אויפמערקזאם מאכען באופן כללי אויף עטליכע פונקטען אין וועלעכע מען ווערט נכשל :

ברויט

פיל קויפען ברויט מיט כשויות-צייכענונגען, ווי למשל ©, ®, ™, וכדומה, און נעמען נישט אין באטראכט :

1) אז רוב פון די ברויטען זענען נישט קיין פת ישראל נאר פת פלטר.
2) אז א טייל ברויטען זענען אויך מילכיג אפילו מיט א ©, ®. פארשטענדליך נישט קיין חלב ישראל. אויסער דעם איז דא די שאלה פון פת שנלושה בחלב. אויף די ברויט אונטער די השגחה פון © האבען מיר ביז היינט נאך נישט געפונען אז עס זאל זיין מיט מילך. איז עס נאר פת פלטר.

נאשערייען

אויף די נאשערייען וועלעכע קומען פון ארץ ישראל קען מען זיך נישט פארלאזען אויף סתם א הכשר. עס זענען פארהאנען שטארקע ספיקות אין זייער כשרות (לויט ריכטיגע ידיעות). אויסער די אלגעמיינע חששות, קומט נאך צו די פראגע פון תרומות ומעשרות. מען דארף זיין פארזיכטיג צו קויפען נאר מיט א פארלעסליכען הכשר.

האלווא — אין אלע האלוואס וועלעכע ווערען ערצייגט אין אמעריקע, ווערט אריינגעמישט אייער-שטייב און אנדערע מישונגען, אויף וועלעכע עס פארלאנגט זיך א שטרענגע השגחה תמידית. דעריבער טאר מען נישט קויפען קיין האלווא (ערצייגט אין אמעריקע) וועלעכע איז נישט ריכטיג פעסטגעשטעלט געווארען אלס כשר.

אייו קרים — אלע מילכינע אייו קרימס אין די ניו יארקער געגענט אפילו אונטער די השגחה פון ©, ®, ™, ונדומה, זענען נישט פון חלב ישראל. „ריעל“ כשר אייו-קרים איז די איינציגע וועלעכע איז געמאכט פון חלב ישראל.

לענטילס — די לענטילס וועלעכע ווערען געפאקט פאר קאפפערס אין ניו יארק, זענען אהן קיין השגחה. די השגחה וועלעכע איז ארויפגעדרוקט דערויף איז א פיקטיווער הכשר.

די לענטילס ווערען ערצייגט אין קאלמאר, שוועדען, דורך די פירמא „נארד

מדריך לכשרות

טשאקאלאד" אהן קיין השגחה. און עס ווערט פארקויפט דא אין ניו יארק מיט א אינדערסאנטע השגחה-צעטל. מיר האבען געהאט קאנטאקט מיט די שוועדישע עמבאסי, מיט די פאבריק, מיט די קהלה אין שוועדען, א.א.וו. הרב ברגר איז נישט געווען קיין רב המכשיר אין דעם פאבריק. אויסער די חקירות חרישות פון וועלעכע מיר האבען זיך איבערצייגט דעם אמת, קען מען אויך באמערקען אויף דעם צעטיל אז עס איז נישט בסדר, ביטע באטראכט דעם השגחה-צעטיל, וועלעכע איז צאמגעשטעלט געווארען (אהן קיין שום צורה) דורך די ערצייגערס. זייט פארויכטיג צו קויפען די לענטילס אהן אן השגחה.

CHOCOLATE LENTILS

The production of this product is under the supervision of chief rabbi

בשגחת הרב לשכת הרכנות ד"ק גוסטבורג אב"ד קאשוי י"ו

to be kosher and parve.

כשר פארוע

INGREDIENTS: Sugar, Cocoa mass, Vegetable fat, Cocoa butter, Gum starch, Vanilla, Titaniumdioxid.

Made In Sweden for
Kopper's Specialty
Chocolate Co. Inc.
18 Waverly Place,
New York, N.Y. 10003

NET WEIGHT:
10 LBS.

פראדוקטען געמאכט אין זעלבען פאבריק

מיר זענען מחוייב אויפמערקזאם מאכען פאר אונזערע ליינערס, אז צוויי ענליכע פראדוקטען וועלעכע ווערען פראדוצירט אין די זעלבע פאבריק פאר צוויי ערצייגערס, אפילו אונטער די זעלבע השגחה, זענען אפט מאל נישט אייניג אין כשרות.

עס טרעפט זיך, אז דער עולם ווערט געוואויר, אדער עס דאכט זיך זיי, אז פירמא א' וועלעכער איז געמאלדען אין מדריך אלס כשר, מאכען זייערע פראדוקטען אין די זעלבע פאבריק ווי פירמא ב'. דערבייער איז מען זיך סומך אז עס איז אויך אין ארדענונג.

ובכן גיבען מיר צו פארשטיין אז דער זעלבער מאכל, אין דעם זעלבען פאבריק, איז נישט די זעלבע לגבי כשרות:

- * פירמא א' נוצט נישט די זעלבע אינהאלטען און רוי-מאטריאלען ווי פירמא ב'.
- * פירמא א' כשר'ט אלע מאשינען און כלים בעפאר די פראדוקציע.
- * פירמא א' גיט אכט אז די פייער זאל דוקא ווערען אנגעצונדען דורך א איד.
- * פירמא א' איז מהדר אין אסאך חומרות וועלעכע אנדערע זענען נישט מהדר. ווי צ.ב.ש. חלב סתם, רעזינאס גלעזי, קרים אָף טארטאר, נישט כשר'ן דורך טייעם נאר דורך וואסער, פת פלטה, וכדומה.
- * פירמא א' האט א משגיח תמיד וועלעכער גיט אכט מען זאל נישט טוישען די אינהאלט, און אז די כשרות זיגעל זאל נאר זיין גענוצט אויף די פראדוקטען — און אזוי ווייטער.

מיר זענען מזהיר! מען זאל זיך נישט לאזען איינרעדען אז די אנדערע

מדריך לכשרות

פראדוקטען זענען די זעלבע כשר ווייל זיי זענען געמאכט אין דעם זעלבען פאבריק.

ביי די געלעגענהייט ווילען מיר מעלדען אז נאר די טשאקאלאד-פראדוקטען פון ליבער, מעדנים און פאשקעס. ברוקלין, ווערען פראדוצירט לויט די פארשריפטען און הידורים פון „וועד“ [נאר די פרישע טראנספארטען מיט דעם צוגאב א]. פראדוקטען פון אנדערע ערצייגערס וועלעכע ווערען געמאכט אין די זעלבע פאבריק אפילו מיט דעם זעלבען השגחה פון ©, איז נישט מיט די זעלבע פארזיכטיגקייט און הידורים ווי ליבער, פאשקעס און מעדנים, וועלעכע ווערען דערמאנט אין מדריך.

בעקעריס, רעסטאראנטען, קייטערערס

אויף די אלע וועלעכע ערצייגען עסען אויף א קליינעם פארמאט פארדערט זיך א שטענדיגער קאנטראל. אין די זעלבער קומען אריין סחורה (א פאר פעקלעך) טאג טעגליך פון פארשידענע ערטער. זייער קעכער אדער דער בעל הבית קען טאן וואס ער וויל: ער קען טוישען דעם אופן פון צוגרייטען דעם מאכל; ער קען קויפען פראדוקטען און טוישען די פאפיר, מען זאל נישט דערקענען פון וואו עס קומט. אויף דעם בעל הבית ווענדעד זיך אלעס.

לעומת זה אין א גרויסער פאבריק קומען אן טריילערס מיט סחורה אויף איין מאל. די פראצידורען ווערען נישט געענדערט פון טאג צו טאג. דער ארבעטער ארבעט לויט זיין באשטימטע פארשריפט. עס איז א גאנצע איבערקערניש אויב מען ענדערט פלוצלינג די פראדוקציע. דעריבער ווען מען באזוכט די פאבריק איין מאל א וואך (ווענד זיך לויט יעדען פאבריק) קען מען אונטערזוכען וואס עס טוט זיך דארט. עס איז זייער שווער צו באהאלטען וואגאנען מיט סחורה. דער בעל הבית מישט נישט אריין, פערזענליך, נייע אינהאלטן, און זייער ארבעטער האט קיין שום אינטערעס פארבייטען די פראצידורע.

פארשטענדליך אז ביי די ערצייגערס וועלעכע אלעס ווערט געטאן און געענדערט לויט דעם רצון פון בעל הבית, איז שווער פאר אן השגחה צו קאנטראלירען דאס פלאץ. דעריבער איז זייער וויכטיג אז עס זאל זיין א השגחה תמידית פון דעם עפענען ביז צום פארמאכען פון דעם געשעפט.

לעת עתה איז נישט דא קיין בעקערי, קייטערער וכדומה וועלעכער זאל זיין אונטער אן השגחה תמידית. דעריבער איז וויכטיג אז עס זאל זיין א שטארקע קאנטראל אויף די ערטער. אפילו ווען דער ערצייגער איז אונטער אן השגחה, דארף נאך אלץ זיין א קאנטראל אויף די השגחה. די השגחה איז פאראנטפארטליך פאר די כשרות. און אויסער דעם פאדערט זיך א זייטיגע אויג אז די השגחה זאל זיין ווי עס דארף צו זיין.

מיר האבען באזוכט בעקעריס און רעסטאראנטס וועלעכע זענען אונטער אן השגחה. עס זענען גענוצט געווארען פראדוקטען וועלעכע זענען נישט פארלעסליך לויט די אנווייזונג פון די מכשירים. מיר האבען אבסערווירט (אין מיטען נאכט) אז עס איז געליפערט געווארען קוקיס צו א בעקערי (וועלעכע שטייט אונטער אן השגחה) פון א פאבריק וועלעכע איז נישט אנגענומען ביי אלע קרייזען אז עס איז כשר. דאס אלעס איז געטאן געווארען אהן דעם וויטען פון בעל המכשיר. די קוקיס ווערען פארקויפט ווי

מדריך לכשרות

גלייך עס וואלט געבאקען געווארען אין די בעקערי אליין.

אין א צווייטע בעקערי אונטער אן השגחה, איז אבסערווירט געווארען נאך דעם ווי עס איז אנגעקומען א טראנספארט פון קעז, אז דער בעל הבית האט שנעל אראפגענומען די פאפיר דערפון כדי זיין השגחה זאל נישט דערקענען דעם מקור דערפון, און אוי ווייטער.

מיר טוהן שטענדיג אונטערשטרייכען אז עס איז נישט גענוג אן השגחה. עס פאדערט זיך אויך א קאנטראל איבער די השגחה.

ליינען די שפייד-אינהאלט

הגם עס ווערט שטענדיג ארויסגעברענגט אז מען קען זיך נישט סומך זיין אויף די שפייד-אינהאלט מתיר צו זיין א מאכל (זעה באריכות מדריך נומ. 9), אבער אויף דער אנדער זייט קען מען נישט גענוג געוויכט לייגען אויף די וויכטיגקייט פון ליינען און באטראכטען די געדרוקטע אינגוידיענטס אויף יעדען פעקעל. צ.ב.ש. אפילו עס האט אן השגחה פון ⑥, ⑦ קען עס זיין מילכיג, אדער אסאך מאל פליישיג, און עס ווערט נישט געמאלדען אויף דעם פעקעל (לויט סיבות וועלעכע זיי קענען נישט קאנטראלירען, לפי שיטתם). דורך ליינען די שפייד-אינהאלטען קען מען געוואויר ווערען אז עס איז נישט פארווע.

עס זענען פארהאנען פאָדינגס און זשעלעטינס וועלעכע ערהאלטען נאטירליכע זשעלעטיין פון א בעל חי מיט אן הכזר (לויט א באשטימטען היתר). דאס אלעס איז נוגע אפילו עס האט א הכשר.

עס איז איבעריג צו שרייבען, אז אויף א פראדוקט אהן א הכשר שפארט מען זיך איין פראבלעמען און אפט מאל אן איסור טריפה בעין, דורך ליינען די שפייד-אינהאלטען.

די אומגלויבליכע רעזולטאטען פון נאכלעסיגקייט אין דעם געביט, ווערט ארויסגעברענגט אין דעם פאלגענדן פאסירונג : א שטרענג אפגעהיטענער יונגערמאן האט געשפייזט זיין קינד מיט גרינצייג-זשארס פון ביטש-נאט, וועלעכע האבען נישט געהאט דעם אָיו דערויף. לויט די מעלדונג פון זיין ארגאניזאציע איז ער געווען אונטער דעם איינדרוק אז ביטש-נאט איז כשר, און עס איז בכלל נישט אפהענגיק אין די צייכען פון דעם אָיו.

די משפחה פון דעם יונגערמאן איז געווען צוגאסט ביי א מיטארבעטער פון „וועד“. אזוי ווי די בעלה הבית איז שמוענדיג געשטימט צו ליינען שפייד-אינהאלטען, האט זי באמערקט אז אויף די גרינצייג וועלעכע מען גיט פאר דעם קינד איז באשריבען „ווייהט ליווער“ (מיט לעבער). אויף די פראגע „וואס פאלט דיר איין צו קויפען אזא פראדוקט“, האט מען געענטפערט „וואס הייסט, עס איז דאך געווען באשריבען א מעלדונג פון... אז עס איז כשר“. עס האט זיך ארויסגעוויזען דורך די שפייד אינהאלט אז עס איז „פארק ליווער“ (לעבער פון א חזיר, ר"ל). (אויף די פאקטען וועלען מעיד זיין די באטרעפענדע. די לייבעל ליגט אין אונזערע פיילס). די מעשה איז א מוסר השכל ווי מען ווערט נכשל, ווייל מען איז גלייכגילטיג אויף כשרות, ר"ל.

מיר טוהן נאך אמאל פארצייכענען (זעה מדריך נומ ג' די פעסטשטעלונגען)

מדריך לכשרות

אז ביטש-נאט איז א פאבריק וועלעכע פראדוצירט נבילות וטריפות בעין. עס ווערט אויך פראדוצירט מאכלים מיט די השגחה פון די אָריו, אין געוויסע צייטען. ביי די געוויסע בעטש (וואס מען מאכט אויף איין מאל) כשר'ט מען די מאשינען אין כלים. די אנדערע מאכלים זענען טריפה בעין, ע"י תערובות, אדער א בליעת איסור.

מיר בעטען אייך, טייערע ליינערס, פאר אייערט וועגען, זייט נישט אונרויסענד, אינגארירט נישט אונזערע אזהרות. ביטע ווערט באקאנט, לערענט אייך אויס וואס עס טוהט זיך אין דעם פעלד פון כשרות. דורך דעם וועט איר נוהר זיין אין די איסורי דאורייתא, און געהאלפען ווערען בכל מילי דמיטב.

פלייווארס

אין די אפטיילונג ווערט געדרוקט נאר נוצליכע ברעווען אדער באהאנדלונגען איבער די פארוויקלטע פראבלעמען אין די אינדוסטריע. עס איז אבסאלוט נישט קיין פעסטשטעלונג, סומך צו זיין דערויף וועגען כשרות.

מיר באקענען די ליינערס מיט די פארוויקלונגען אין די פלייוואר אינדוסטרי לגבי כשרות. עס איז פאר אלעמען באקאנט אז עס זענען פארהאנען צוויי ערליי פלייווארס: נארטירליכע (נעטיוועל פלייוואר) און קינסטליכע (ארטיפישעל פלייוואר). מיר וועלען די ביידע באהאנדלען באזונדער.

נארטירליכע פלייוואר

זיי ווערען ערצייגט פון פרוכט און גרינצייג אויל אדער פון פרוכט און גרינצייג זאפט. די אויל ווערט ארויסגעפרעסט פון פארשידענע פרוכט אדער גרינצייגען. די פרוכט זאפט קומט אין א קאנצענטרירטע פארם.

די מאטריאלען פון די ביידע פארמאטען ווערען מערסטע טייל געמישט מיט האלטבאר מיטלען וועלעכע ווערען גערופען ענהענסערס. עס ווערט צ.ב.ש. גענוצט אלקאהאל, פראפילין גלייקאל, גליצערין און ענליכס.

לויט אונזער אינפארמאציע פון כעמיסטען ערליכע אידען און פאך לייט, איז לעת עתה נישט פארהאנען קיין שום זושש אויף ריינע פרוכט, גרינצייג אדער געוויזן אוילען. עס איז נישט מעגליך אז די ריינע מאטריאל זאל זיין מיט אן השגחה, ווייל די אוילען קומען פון פארשידענע עקען פון דער וועלט, וואו מען קען נישט צוקומען צו זעהן ווי עס ווערט געמאכט (לויט אונזער ערפארונג).

ווי דערמאנט איז באוואוסט פון כעמיסטען אז די פראצידורע פון ריינע פרוכט מאטריאל איז בכלל נישט פארבונדען מיט חששות. עס איז אבער פארהאנען זייטיגע חששות ביים אויסארבעטען פון די פלייווארס.

כשרות-פראבלעמען

1) אפט מאל ווערט אריינגעמישט אנדערע אוילען וועלעכע דארפען האבען אן השגחה.

2) א טייל מאל נוצט מען פאליסארבעיטס אלס אן אימאלספייער כדי צו שפרייטען די פלייווארס. צ.ב.ש. געוויזן אויל (ספייס אויל) איז עפ"י רוב געמישט מיט אנדערע אויל אין/אדער מיט פאליסארבעיטס.

מזיריך לכשרות

3) די האלטבאר מיטעל (ענהענסער) קען ערהאלטען נישט קיין כשר'ע גליצערין.

4) פלייווארס וועלעכע ווערען צוגעגרייט פון קאנצענטרייט, איבערהויפט די טונקעלע פארבען ווי צ.ב.ש. טשעווי, סטראובערי, רעסבערי א.ד.ג. ווערען געמישט מיט וויין, קאניאק, מאסק. אפילו אין בעסטען פאל ווען מען מישט נישט קיין וויין, ווערט עס געמאכט אין די זעלבע כלים.

5) לעצטענס איז צוגעקומען א נייער חשש. פיהל רוע ריינע פרוכט אוילען קומען פון ארץ ישראל, און עס ווערט נישט גענומען דערפון קיין תרומות ומעשרות.

קינסטליכע פלייוואר (אימיטישאן-ארטיפישעל)

די קינסטליכע פלייווארס ווערען צוזאמען געשטעלט פון כעמישע שטאפען. מערסטע טייל פון די שטאפען זענען אהן קיין חשש איסור. עס איז נישט מעגליך צו זעהן ווי אזוי אלע שטאפען ווערען געמאכט (אפילו אונטער די שטרענגסטע השגחה). רוב פון די שטאפען איז אוממעגליך צוגרייטען מיט טריפות, לויט די כעמיטישע פרינציפען און פארשריפטען.

מען דארף אבער זיין פארזיכטיג ווייל א טייל פון די שטאפען זענען אן איסור טריפה בעין און אויף א טייל איז דא א חשש איסור, ווי פאלגענד:

קעסטעריאם — קומט פון א געוויסען טייל פון ביבער.
סיוועט — פעטליכע זאפט וועלעכע ווערט אויסגעטיילט פון דער ציבעט-קאץ.

עמבערגריס — געפינט זיך אין די געדערעם פון א געוויסען וואלפיש.

עס איז נאך דא ענליכס דבוים היוצאים מן החי וועלעכע ווערען גענוצט פאר פלייווארס. עס איז נאך מער פארוויקעלט געווארן צו ווערען די סובסטאנצען, ווייל פיהל מאל זענען די נעמען פארקליידעט, צ.ב.ש. „נאמיל“ איז אן אפשטאם פון „עטיל פעלארגאנעטי“.

א גרינדליכע ידיעה אין די צוזאמענשטעלונג פון כעמישע פלייוואר סובסטאנצען און זייערע פראצידויען, איז זייער וויכטיג.

סך הכל

א טייל פון די מאטריאלען וועלעכע געפינען זיך אפט מאל אין פלייווארס זענען טריפה בעין, א טייל זענען בתערונות איסור, און א טייל זענען בחשש איסור. צום ביישפיל:

סיוועט — זאפט פון א קאץ

קאסטאריאם — קומט פון ביבער

עמבערגריס — פון וואלפיש געדערם

קאניאק — יין נסך

וועדושטייבעל-אויל — די אלגעמיינע חששות פון אויל

גליצערין — קען קומען פון בעל חי, געניצט אלס ענהענסער

פאליסארבעיט — אן אימאלסיפייער, קען קומען פון בעל חי

עטיל פעלארגאנעטי — פון פעלארגאניק עסיט

נאניל אלקאהאל — פון עטיל פעלארגאניק

וויין — גענוצט אין טונקעלע פלייווארס.

מדריך לכשרות

די „פעסטשטעלונג“ פון פלייווארס זענען באגרינדעט אויף פאלגענדס :

(1) די פארשריפט פון דעם צאמשטעל (וועלעכע ווערט גערופען די „פארמיולע“) ווערט אונטערזוכט. אין פארמיולע ווערט געמאלדען אלעס וואס דארף אריינגעמישט ווערען אין די פלייוואר.

מען אונטערזוכט ווי אזוי די פלייוואר ווערט פראדוצירט, צי מען מישט אריין פאליסארבעיט, וויין וכדומה. די כשרות פון די האלט-באר שטאפען ווערען פעסטגעשטעלט.

מיר טוהן אונטערשרייבען אז מיר קענען נישט זיין ביים מאכען די ריינע פרוכט אויל, ווייל עס איז נישט מעגליך דארט צו זיין (לויט אונזערע ידיעות), אזוי ווי אויבען דערמאנט. די פראבלעם פון תרומות ומעשרות ווערט באהאנדעלט. די קינסטליכע פלייווארט ווערען נאכגעפארט דורך אונזער סטעף, כעמיסטען שומרי תומ"צ, צי עס איז פארהאנען חששים אין די סוכסטאנצען.

(2) ווען עס ווערט געמאלדען אז עס איז דא השגחה תמידית ביי די פלייווארס, איז די כוונה, אז עס שטייט א משגיח בשעת מען ערצייגט די פלייווארס. ער טוהט אכט געבען אז עס זאל נישט אריינקומען נאר כשר'ע מאטריאלען.

ווען עס ווערט געמאלדען אז עס איז בהשגחה בלתי תמידית, איז די כוונה, אז אלעס וואס קומט אריין אין די פלייוואר, לויט די פארמיולע, איז פעסטגעשטעלט געווארען אלס כשר. אבער עס שטייט נישט קיין משגיח ביים ערצייגען די פלייווארס. מען איז סומך אז אומן לא מרע אומנתו, און מען פארטוישט נישט קיין שום פארמיולע אנדערשט ווי עס דארף צאמגעשטעלט ווערען.

א כ ט ו נ ג : די רעגירונג פארלאנגט אז יעדער מאכל וועלעכער ערהאלט פלייווארס, מוז דער ערצייגער דאס רעקלאמירען אין די שפיז אינהאלט. דעריבער זייט פארזיכטיג צו ליינען די אינווידיענטס. אויב עס ערהאלט פלייווארס, אפילו נאטירליכע ומכש"כ ארטיפישעל, מוז די כשרות דערפון ריכטיג פעסטגעשטעלט ווערען.

אינטערעסירט אין קריטיק

אויף יעדער דבר שבקדושה איז דא קריטיק און טענות. עס איז פארשטענדליך אז כשם שפרצופיהן משונות כן דיעותיהן משונות, איבערהויפט אין אן ענין ווי כשרות, וועלעכע איז נוגע צו היזק און רוח. צו כבוד און ביונות.

אויף א גרויסער טייל פון די טענות איז דא א ריכטיגע אויסגעהאלטענע סיבה וועלכע מען קען נישט, מען זארף נישט, איז איבעריג, און נישט וויכטיג צו באשרייבען אין מדריך.

מיר בעטען די ליינערס וועלעכע האבען טענות (וואס עס זאל נישט זיין), זיי זאלען אריין שרייבען צום וועד הכשרות. אויב דער „וועד“ וועט איינזעהן אז מען דארף מתקן זיין, וועט מען זיין דאנקבאר פאר דעם שרייבער, און מען וועט פאריכטען די טענות.

הערות און תיקונים לצורך תיקון העלפֿט אונז אנגיין מיט אונזער ארבעט אזוי ווי עס דארף צו זיין.

לאפרושי מאיסורא

על דבר הריעותא המצויה בצומת הגדין החיצוניים של העופות שהליחה הטבעי שבין הגדין מתקשה כמין גלד לבן, שהוכחה לבנוניתו אדוק על הגדין ובין הגדין, ושכיח מאד שהגדין בעצמם הם ג"כ לקרים, או שנפסקין לגמרי, (הן הגיד העב ורחב שמתחת העור הן שאר גדין הקטנים שבין גיד העב ובין העצם) והוא ניכר מבחוץ כמין גבשושית קשה, לפעמים בולט הרבה ולפעמים רק מעט, ולפעמים משתנה גם המראה מבחוץ למראה אדמימות או כחול או ירוק.

אשר על כן הננו להזהיר שעל כל שינוי כל דהו שימצא במקום צומת הגדין שלא להעלים עין מזה ולעשות בזה שאלת חכם כדי שלא להכשל באיסור טריפות ח"ו. ולהשומעים ינעם ותבוא עליוזם ברכת טוב.

וע"ז באעה"ח הבי"צ דפעה"ק ירושלים ת"ו

(מקום החותם)

להסיר מכשול

על דבר השאלה החמורה המצויה בצומת הגדין שמופיעה מאד בזמן האחרון, צריך לדעת שהרבה פעמים הריעותא וברגלי העופות אינו ניכר בחוץ אך ורק בהתקשות עדינה ובנפיחות קלה ומעט שאינו ניכר להדיא לכל אלא למי שרגיל בשאלה הזו מזמן ומכיר אותה היטב.

לכך על כל אחד ואחד שאין לו נסיון למעשה טובא להכיר ריעותא הנ"ל במקום צומת הגדין ברגלי העופות חוב עליו לפנות אל אלו רבנים ומו"צ המומחים למעשה בזה כדי לדעת מה לחפש וממה להזהר למעשה וכן אזהרה גדולה לכל סחרי העופות שלא לסמוך על עצמם כלל וכלל למונשה אלא לפנות אל רבנים ומו"צ העוסקים בזה ללמוד היטב איך ומה לדעת ולמצוא ואין להרגיש ריעותא הנ"ל כדי שיוכל לעשות שאלת חכם ולא יכשלו ויכשילו באיסור טריפות ח"ו!

* * *

כבר ידוע לכל בר בי רב מה שאיתא בשו"ת משכנות יעקב יו"ד ריש סי' ט"ז בפשיטות שכל היכא דאיכא לברורי מבריינן ואין סמכינן ארובא וחזקה דדי"ק!

(נתפרסם בא"י)

מדריך לכשרות

שמע בני

(די ארטיקעל איז געווען געדרוקט אין אן ארץ ישראל'דיגע צייטונג. צוליב די אקטועליטעט אויך דא אין אמעריקע -- דרוקען מיר דאס דא א איבער).

מאת מנחם י. רועי

לא כל „הכשר“ כשר הוא — מעשי תרמית והונאה של חסרי-לב ונעדריי-מצפון, המחפשים רווחים קלים ורודפים אחרי התעשרות מהירה — הטביעו באחויזנה את חותמם גם על „תעשיית הכשרות וההכשרים“. — מאחורי השלט „כשר“ במיסעדות, החתום בידי מחלקות-לכשרות למקומותיהן, מתחוללת שערוריה נוראה של עיוותים בהלכה ושל אוולת-יד מדהימה.

מוקד הבעייה

סקר דעת קהל שנעשה בראשית שנה זו בשיטה מדעית ומוסמכת העלה, כי רוב מנין ורוב בנין של תושבי ישראל אוכל מזון כשר, מבקש ומעדיף מזון כשר בכל מקום הימצאו, אף מחוץ לביתו, ונפשו טולדת מנבלות וטריפות וממאכלי פיגול. אפילו אלה שאינם הולכים לבית כנסת להתפלל ואינם מדקדקים בשמירת שבת כהלכתה — נרתעים מאכילת מזון לא כשר.

מעטים הלקוחות באטליוזים המשווקים בשר לא כשר, מעטים יסעדו לבם במיסעדה לא כשרה במקום שמיסעדה כשרה מצויה לפנייהם והיא מצוידת ב„הכשר“, כתוב וחתום בידי רבנים כדת וכדין. הכשרות כה מוטבעת ומושרשת במסורת האומה, עד שנעשתה טבע שני של כל אדם מישראל. אין המדובר באלה המגדירים עצמם כ„דתיים“ והמקפידים לקיים את מצוות התורה, שכידוע אינם מהווים רוב בעם, אלא אף כאלה שהצהירו כי אינם שייכים למחנה הדתי ואינם נזהרים בקלות כבחמורות. משפחתנו אינה דתית — היתה תשובה אופיינית של עקרת-בית בישראל — אך בשום פנים לא אכנים הביתה מזון שאינו כשר. כך חונכתי ולא אוכל אחרת.

המדינה, המבקשת לכבד את רצון תושביה וממנת שירותי דת מקופת האוצר, עושה כמיטב יכלתה כדי להבטיח מזון כשר לכל הרוצים אותו, כשה„הרוצים“, הם כאמור, הרוב המכריע של אוכלוסי ישראל. רשת רחבה של מועצות דתיות הפרושה על פני הארץ כולה, מאות רבנים, אלפי שוחטים, מנקרים, משגיחים ושאר „כלי קודש“, מחלקות לכשרות בכל אתר ואתר עם מחלקת כשרות ארצית, מרכזית, ליד הרבנות הראשית בירושלים. בתי מטבחים ומשחטות נתונים לפיקוח רבנים הממונים על הכשרות וצי עצום של אלפי עובדי עזר לסוגיהם, מצוידים בחוקי עזר ובתקציבים המסתכמים בעשרות מיליונים מדי שנה בשנה — על כל אלה הוטלה המשימה (הלא קלה, אמת...) לדאוג לענייני הכשרות ולהבטיח שעקרת בית הקונה בשר באטליו או עוף „מוכשר“ בצרכניה, תהיה בטוחה שאכן כשר הוא למהדרין וללא כל פקפוק, ויהודי הנכנס לסעוד במיסעדה שבחזיתה מתנוסס שלט „כשר“ והיא אף מצוידת בתעודת הכשר של הרבנות או המועצה הדתית, יהיה בטוח שלא האכילהו נבלות וטריפות. בעד

מדריך לכשרות

שירותי הכשרות הוא משלם במיטב כספו וכאזי הוא לקבל את מלוא תמורתו. כאן אין מקום להתפשרות, לפיצוי שלאחר מעשה או לבקשת „סליחה“; או כשר או טריפה; לא יתכן עוף „קצת טריפה“ כמו שלא תיתכן נערה „קצת מעוברת“. כל תקלה בתחום זה היא בבחינת „מעוות לא יוכל לתקן“. מותר היה כמו“כ לצפות שרבנים ואנשי דת לא יעשו את מלאכתם רמיה.

לא כאלה פני הדברים. למרנה הצער ולגדל התרפה.

תלונות רבות הושמעו בשנים האחרונות על מעשי תרמית ואונאה בתחום הכשרות, שמצאו הדין בכלי התקשורת ועד לבתי המשפט הגיעו. הן רבו והלכו משנה לשנה ומחדש לחדש. מזוות שנעשו על גבי נייר פשוט, תפילין שהוכנו בבתי דפוס ובהדפסה המונית, בשר גמל שנמכר כבשר כשר, בשר חמורים שעורבב לתוך גניק, מרק בשר שהוגש במיסעדות „כשרות“ לאחר שטעמו שופר בשמנת או בחלב, שימורי שרצים ורמשים מתור“ל ששווקו בישראל לאחר שהוטבעה עליהם חותמת „כשר“ — כל אלה שייכים אצלנו ל„מעשים בכל יום“. ברוב המקרים אין המרומים יודעים אפילו ש„כייסו“ אותם ואת ה„חשבון“ יגישו להם, ככל הנראה, רק לאחר „מאה ועשרים“, בעלמא דקשוט ...

העניינים הסתכנו עוד יותר עקב התהליך המזורז של תיעוש המזון שאנו אוכלים. לא עוד תרנגולת שחוטת לעיניך, לא עוד קורקבן מנוקב במעיה ואת אן־רין אל הרב כדי לשאול „שאלת חכם“, לא עוד מוצרים „גלויים“ בחנות המכולת שאתה מכיר טיבם וידע את תהליך ייצורם. אלה כמעט ואינם קיימים עוד. את מקומם תפסו החבילה החתומה, הקופסה הסגורה והאטומה ולך דע מי וכיצד הכין את תכולתה ומי ערב באמת לכשרותה. האחראים לנושא — לא עמדו באחריותם.

מעשי תרמית והונאה של חסרי לב ונעדרי מצפון, המחפשים רווחים קלים ורודפים אחרי התעשרות מהירה — הטביעו באחרונה את חותמם גם על „תעשיית הכשרות וההכשרים“. יד רבנים ומשגיחים בעלי מצפון קצרה מלהושיע. רבים מהם זועקים חמס עד לשמי שמים וקולם כקול קורא במדבר.

לפנינו חוברת קטנה, מסוגנת להפליא, דלה בכמותה אך עשירה בתוכנה, המנסה להביא לציבור ידע בסיסי על הנעשה בתחום כשרות המזון ויש בה כדי לעורר חלחלה בלב כל אדם ישר ותמים דרך. בשערה כותרת צנועה: „הכשרות במבחן המעשה“.

מחבריה, הקוראים לעצמם „הוועד למען הכשרות“, ידועים כאנשי צורה שאינם מבקשים טובות הנאה לעצמם וכל תפצם לסלק מכשולים ולזכות את הרבים. לעזרתם באו אנשי מדע דתיים הבקיאים יפה בתהליכי ייצור המזון ותרכיביו השונים. חוברת זו, נאמר בפתח דבר, אינה באה להורות הלכה או לשמש מדריך בענייני כשרות, מגמתה לפתוח אשנב לתוך עולם המציאות של בעיות הכשרות. המציק מבעד לאשנב זה יעמוד מיד על מימדיהן החדשים והמבהילים. העובדות המובאות — בדוקות ומזהימנות. אף כי לא הוזכרו שמות. לאחר קריאת הדברים — יסיק כל אחד ואחד את מסקנותיו.

המסקנה העיקרית המודעקה מאליה: אנו אוכלים כאן נבלות וטריפות. אנו מבקשים כשר, אנו משלמים ביוקר בעד כשר, אך מגישים לנו טריפות!

מדריך לכשרות

היכן בדיוק התקלה ?

כמעט בכל מקום. מערכת הכשרות — אין בה מתום. היא אינה מצליחה להשתלט על הרמאים, רודפי הבצע. אין כמעט מיצרן, הנמכר בשוק או בתנות רגילה, שנוכל להצביע עליו בוודאות גמורה שהוא כשר בתכלית, החל בלחם ובפיתה, דרך היין ומוצרי הבשר ועד לשימורים והמיסעדות, כמעט הכל (למעט יוצאים מן הכלל מעטים מאד) — בחזקת ספק, במקרה הטוב ביותר. מוקד הבעייה אינו עוד בביתו הפרטי של יהודי זה או אחר, כי אם בבית החרושת העוסק בייצור המוני ומסחרי של מזון, כששאיפתו של החרשתן: לייצר בהמון, להוציא מעט, ולהכניס רווחים גדולים ככל האפשר.

רשלנות פושעת

התוצרת משווקת כשהיא חתומה בחותמת „כשר“, שהרי ציבור הלקוחות מבקש באמת ובתמים מזון כשר. בלי חותמת כזאת תישאר הסחורה במחסנים של החרשתן או הסוחר. עם גידול זרושת המזון, גדלה עמה גם „חרושת ההכשרים“. לסמוך סתם על חותמת „כשר“ מבלי לדעת מי הטביע אותה — אומרים אנשי הוועד למען הכשרות — הרי זו תמימות הגובלת לפרקים ברשעות. לא כל חותמת ראויה לאימון. יש חותמות שמאחוריהן רשלנות פושעת וישנן גם כאלה המעידות אולי על רצון טוב, אך הן מחפות על חוסר ידע ובורות מדהימה. ישנן גם אחרות שמאחוריהן אין לא חוכמה, לא בקיאות ולא אומץ לעמוד בשער המשימה הקשה ורבת האחריות ששמה „הכשר“.

נתחיל בלחם ובפיתה-פלאפל, זה המזון היסודי, הפשוט והשיגרתי של כל אדם. גם אם נחלם מענייני תרומות, מעשרות, שביעית והפרשת חלה, שרבים דשים בהם בעקבם, מציג לנו לחם יומנו בעיות קשות וסבוכות. ייצור המוני של לחם מחייב תצבורת גדולה של קמח וסיכון מסובך היוצרים מוקדים של תולעים, שאף הניפוי המשוכלל אינו משתלט עליהם. מצבורי הקמח הם חממה מצויינת לתולעים, שדרכם אל ככר הלחם קצרה ביותר. הדיוט יתרשם אולי ממכונות מצוחצחות ומהנקיון במאפיה, אך המציאות היא שתולעים וכל מיני שרצים מוצאים את דרכם אל הבצק ורק מומחה שיועסק בכל מאפיה וירכו את כל תשומת לבו בבעייה זו יכול למנוע את הדבר. וכי מעט חביעות מוגשות לבתי המשפט נגד מאפיות שבלחם שלהן נמצאו „גופים זרים“ ?

ברוב המאפיות משתמשים להתפחת הלחם בחומר מחו"ל המכיל שומן מן החי ואפילו שומן חזיר. נתגלתה מאפיה המשתמשת בחומר התפחה המיוצר...שער אדם.

במאפיות בירושלים מוטיפים ללחם לפי הוראת משרד הבריאות סידן שמוצאו וכשרותו אינו ידוע. במאפיות רבות מתחילים לעבוד לפני צאת השבת והן מעסיקות גם פועלים ערביים, שעליהם, כמובן, אין לסמוך בענייני כשרות. בפיתות מיוצרות ברובן בידי ערבים ומשווקות ליהודים. הבעיות כאן קשות עוד יותר. אין כמעט ביקורת על השמן והחומרים לייצור הפלאפל. וכה חמור ענין השרצים והרמשים עד שהתלמוד קבע כי האוכל נמלה לוקה חמש פעמים מלקות.

החידושים הטכנולוגיים בייצור היין והמשקאות החריפים יצרו אף הם בעיות רבות של כשרות, כמו: טבל, ערלה, שביעית, נטע רבעי, העסקת ערבים ונכרים אחרים

מדריך לכשרות

היוצרים את החשש של יין נסך. התמציות הרבות שמוסיפים להשבתת הטעם, הריח הצבע, מעוררות בעיות של ברכת בורא פרי הגפן ואם ניתן להשתמש בהם לקידוש והבדלה או לארבע כוסות בפסח. ההתמחדות עם בעיות סבוכות אלה דורשת מומחיות וקפדנות רבה, שספק אם היא מופעלת בכל מקום.

קשות מאד בעיות הכשרות בתוצרת המזון, כשליצרנים כל הכוונות הטובות לשמור על כללי הכשרות אך להם ולמשגיחים במפעליהם חסר הידע על המהות של חומרי הגלם. כך התברר כי צבע מאכל (קיכניל, או בעברית: חומצה כרמינית) מיוצר מ...מקקים. לליטוש אורז והלבנתו משתמשים בין היתר בגלוקוזה, שמקורה לא תמיד ידוע, צימוקים נמשחים לפעמים בשומן מן החי לפני הכנסתם לתנור בתהליך ייצורם, אגוזי קוקוס טחונים עוברים תהליך של שיפור בגליצרין המיוצר לפעמים משומן מן החי. הגליצרין הוא גם אחד המרכיבים של סירופים נגד שיעול.

בשוקולד יש חמאת קאקאו המיוצרת למעשה משומן מן החי. ה"רינס" מדגיה לייצור גבינה מותכת ("משולשים") מכיל שומן מן החי. קלציום ציטראס להכנס גלולות של תרופות או של ממתקים, מיוצר מחלב נבלות וטרפות ומבהמות טמאות. לייצור מרגרינה, שוקולד, מיונו, גלידה ומשחות שונות משתמשים בגליצריד-סטירט המיובא מחו"ל והעשוי משומן חזירי ומשומן של בעלי חיים אחרים. דגנים שונים מנוברגיה משומרים בחומרים שמקורם אינו ידוע וכשרות מפקפקת. למגדניות מספקים ביצים שיש בהן אחוז גבוה של דם. התברר שאבקת שום לתבלין בשימורים, אינה עשויה כלל משום והיא מעורגת בשומן מן החי.

הזנחות אויליות

מאחורי השלט "כשר" במיסעדות, החתום בידי מחלקות לכשרות למקומותיהן, מתחוללת שערוריה נוראה של עיוותים בהלכה ושל אוזלת יד מדהימה. משגיחים במיסעדות ידועים לספר על חלקי בשר בלתי מנוקרים המגיעים למיטבחי המיסעדות ובתי המלך, על עובדי מיטבח ומלוצרים המערבבים כלים, על משקאות אסורים המוגשים לאורחים ועל חילולי שבת גסים. הטבחים עושים במיטבחים כבתוך שלהם, אינם מתחשבים בדברי המשגיח ומתייחסים לכל נושא הכשרות כגלוג. ישנם סיפורים על טבחים המכניס מאכלים מתערובת של בשר בחלב, אם כנגבה ואם תוך "סידור" המשגיח וניצול תמימותו ומאכילים את הסועדים מאכלי פיגול בכיסוי של הכשר.

"מן הראוי שכל הסועד במיסעדה לא יתרשם מתעדת ההכשר או מזקנו של המשגיח ופאותיו אלא יציץ למטבח וישים עיניו גם על פרצופיהם של הטבחים ועובדי המטבח", נאמר בחוברת האמורה. לא כל "הכשר" מעיד על כשרות המוצר או המיסעדה. מי שסומך על שלט או חותמת בלבד, מתעלם ברוב איולותו מיסדות הכשרות. פשרנות הלכתית, חוסר ידע בסיסי, הזנחות, אויליות, חוסר תשומת לב ורשלנות, כל אלה חוברים יחדיו ומערערים את רוב רובם של ההכשרים הנפוצים בישראל.

מעשה בבית חרושת מפורסם לנקניק שקיבל הכשר מרבנות מפורסמת והציבור התמים אכל ואכל, עד שיום אחד הוגשה נגד אותו מיפעל תביעה מטעם משרד הבריאות על שייצר נקניק מ...בשר נמל. סיומה של אותה שערוריה היה, כי ההזנחות

מדריך לכשרות

של משרד הבריאות שיכנעו את השופטים נגד עדויותיהם של הרב המכשיר ועמיתו המשגיח ונקבע כי אכן ייצר בית החרושת נקניק מבשר גמל.

מבהילה עדותו של אדם מהימן שניסה לעמוד על סידרי הכשרות באחד המרכזים הגדולים לשיווק עופות, „כשרים ומוכנים לבישול“ בהכשרה של רבנות מקומית רצינית. הוא העיד שעובד אחד „מולח“ כאלף עופות לשעה, העופות הנמלחים רק „מבחוץ“ נשארים במלח כעשר דקות בלבד (במקום שעה). אברים פנימיים ורגלים אינם מוכשרים כלל אך נמכרים באריות, „כשרות“. שיירי שומן שלא הוכשרו מועברים לבתי חרושת לנקניק.

בשיחות פרטיות התוודו יצרני מזון, סוחרים ובעלי מיסעדות, כי לו היתה ההשגחה עיקבית ואיתנה יותר, היו גם הם רוחשים לה כבוד, אך משום ש„אפשר תמיד להסתדר“, אין להם סיבה להיות עיקביים יותר מאלה המעניקים להם את ה„הכשר“. להכשר הטוב ביותר אין ערך רב אם אין אמון מוחלט ביצרן או בסוחר שאצלו קונים את המיצרך. כל סוחר יכול להערים על ההכשר המוצלח ביותר והפרצות לרמאות ולאונאה — פתוחות לרווחה. אפילו היצרן או הסוחר הם יראי שמים, עדיין אין בכך ערובה לכשרות מוצריהם, אם אין הם בקיאים בטיב החומרים ובתהליכי הייצור.

מעשה באיטליז שבעליו מרדקים במצוות והוחזקו במשך שנים רבות כנאמנים על הכשרות, ולקוחותיהם סמכו עליהם בלב שקט והיו משוכנעים שהם מקבלים שם בשר כשר למהדרין, לא פעם שמעו את בעל האיטליז אומר על בשר מסוים „זה לא בשבילך“ כהוכחה לאחריות ולאמון. אחד הלקוחות סיפר כי מפעם לפעם סיפר לו בעל האיטליז על שאלות שהתעוררו, על דיונים עם הרב המקומי ועל פסקיו של הרב, בעייה זו ובעייה אחרת, ושוב הלכה זו ופסק אחר והתקבל הרושם שאותו קצב שיג ושיח לו קבוע עם הרב בבעיות הכשרות וכי אין ספקות והכל ברור ומלובן. עד שבהזדמנות מסוימת התברר כי הרב אינו מכיר כלל את בעל האיטליז. מעולם לא ראהו, מעולם לא פסק לו שאלה, לא לו ולא לשלוחו, לא היו דברים מעולם, לא רב זה ולא רב אחר וכל אותם סיפורים על דיונים עם הרב לא היו אלא חלק מן התעמולה המסחרית של הקצב שמגמתה להוכיח מה רבה הקפדתו על כללי הכשרות.

מספרים, שפעם פשטה שמועה בירושלים, שנוכלים גנבו סוסים וחמורים ושחטום והם משווקים את הבשר ליהודים בירושלים. נתנו טובי העיר את עיניהם בגנב אחד וחשדוהו. הזמין אותו רבי שמואל סלנט, רבה הפיקח של ירושלים, לחקירה. הזדעק הגנב ואמר: „רבי, כיצד אתה מעלה על הדעת דבר כזה? מילא, אני גונב — ניחא, זו פרנסה ומה אין עושים בשביל פרנסה, אבל להאכיל יהודים טריפות ונבלות? חס ושלום!“

היכן אתם, גנבי ישראל, הטובים והתמימים, מהימים הטובים ההם?

א מעשה מיט אלטע פערד...

פון י. מנחם

דאס איז א מעשה וואס איז פארגעקומען אין לאנד מיט אלטע פערד און אלטע אייזלען, וואס ווארפט שווארצע ליכט אויף די וואס זענען נישט ער-צויגן תורה'דיג, אבער פון די מעשה ציהען זיך אויך שטריק, ביז... אונזער לאגער.

עס איז גארנישט קיין געלעכטער אדער א סגעטראכטע מעשה. עס איז געמאלדן גע-זלדן געווארן אין די צייטונגען שווארץ אויף ים, נאר קיינער נעמט עס נישט אין געדאנק, ון עס איז דא "וויכטיקערס" צו ליינען, וואס גט למשל פארד, און וואס רעדט סאדאט, און זס קלערט קיסינזשער, און וואס דיינקט זור-יז, און וואו זענען די רוטן? דאס אלעס קוקט ים פאר "וויכטיקער" פון אלטע פערד און יזלען...

צוויי-פיסיגע חיות, צו חיות וואס רופן זיך "מענטשן". יא יא, גאנץ קלאר, די צייטונגען האבן געמאלדן אז די פלייש האט זיך אריינגע-רוקט אין רעפטוראנען אין לאנד, וואו עס זעצן זיך אויס ביי שיינע פארמייקע טישלאך מענטשן און מענטשעכעס און מען צאהלט צענדליגער לירות פאר די פלייש-פארציע וואס ווערט "אויסגעארבעט" אלס געפרעגלטע רייצנדע גע-שניטענע שטיקער פלייש, או עס פאלט זיי גארנישט איין צו טראכטן אז מען פאקט אריין אין זיך "בשר חמורים" און "בשר סוסים"...

אבער מיינע טייערע, דא רעדט זיך פון א טערע טראגישע מציאות אין וועלכע מיר זבן און וואס האט מער שייכות צו אונז ווי אלע פערזענליכקייטן פון די אראבישע און גערעע מדינות אין דער וועלט.

אלוא, איהר מעגט זיך צו הערן אביסל. די לטע פערד און אלטע אייזלען אין לאנד, ווען י פייגען — ווערן זיי איבערגעליווערט צו י חיות-גארטנס אין תל-אביב. דארטן איז עס עוויינלאך א וואונדערבארער שפיין און די יזות באלעקן זיך מיט דעם...

די מענטשן וואס טהוען עס, מיינט איהר זע-נען שוין אין גאנצן משוגע. ערשטנס, מיינען זיי געלד, און פאר געלד זענען זיי גרייט אפילו צו ווערן מענטשן-פרעסער. איהר געדיינקט דאך די מעשה מיט יענעם סטודענט וואס האט גע-פרעסן א מוח...

דא לעצטנס מערקן עפעס די פירערס פון די יזות-גארטנס אז שוין א צייט וואס זיי באקן-זען נישט אט פון די פערדן-אייזלען-פלייש, וואס י חיות ביינקען אזוי נאכדעם. האבן זיי גע-ומען פארשן און גרונטעווען, וואס איז דא זעשעהן, צו האבן די בהמות טמאות באקומען זלוצים אריכת-ימים און זיי ווילן נישט פייגען, נו פירט מען זיי אוועק אין חיות-גארטנס פון גנדרע שטעט, צו ליווערט מען זיי גאו' אין אויסלאנד, א קשיא אויף א מעשה וואס קען איינפאלן א ליץ צו עקספארטירן אין די גרויסע יזעלט "חיות-שפיין" פון האלילאנד...

און צווייטנס, טענה'ען זיי: עס שטעהט אין די תורה "לכלב תשליכון אותו", אז נבילה פלייש ווארפט מען פאר די הינט, אבער עס שטעהט דאך גישט אין די תורה אז מען מיינט דווקא הינט אויף פיר פיס, אפשר מיינט מען אויך צוויי פיסיגע הינט...

יא, רבותי, אזוי קוקט עס אויס אז מען איז נישט ערצויגן לויט די תורה, אז מען באקומט ערדען און אייזלען ווערן גאר געליוועניט צו

מדריך לכשרות

א כפירה דיגן חינוך — קען מען דערנרייכן עופות — צו עס איז דא א גרויס זיהרות ביים ביז פרעסן פערדן!

*

אבער מורי ורבותי, ערלויבט מיר צו שפינען ווייטער די געדאנקען וואס ווערן ערוועקט ווען עס שטורעמט אויף די הארץ קעגן אזא מעשה-בלה (מעשה-גבילה) וואס קען פאסירן ביים ווייט-ווייטן לאגער: אפשר זענען מיר אויך עפעס שולדיק אין דעם?! אויב ביים ברעג פון לאגער האלט עס שוין ביים עסן פערד און אייזלען — איז אפשר אויך ביים אנדער ברעג נישט אין ארדענונג מצד די כשרות-פראגע?! ווער ווייסט אז נישט?! מען זאגט דאך פארט איבער פון גאונים וצדיקים, אז עס ציהט זיך א שטריק אין די גאנצע אידישע מחנה פון איין ברעג צום צווייטן, און ווען מיר שייגע אידן זענען נישט אין ארדענונג, ווערט דארטן נאך ערגער; און ווען מיר ווערן בעסער, מערקט זיך אויך דארטן א שטיקל בעסערונג! מען זאגט דאך איבער פון רבי ישראל סאלאנטער: אז איז פאריז זענען פארגרעסערט געווארן די חילולי-שבת, ווייזט אויס אז אין קאוונק איז די קרושת שבת עטוואס אפגעשוואכט! האט דאך עס יא פארבינדונג צו אונז — דארפן מיר דאך אריינקלערן וואס טהוט זיך מצד כשרות אין אונזערע קרייזן.

*

עס קען זיין אז די וואס טהוען אויף דעם באדן לאכן פון מיר (הלוואי!) און עס קען זיין אז עס גיט זיי א צופ ביים הארצן. אבער איך רעד בכלל ווי איינער וואס ווייסט נישט און וויל נאר אויפמערקזאם מאכן מען זאל ערנסטער טראכטן וועגן דעם.

ערלויבט מיר שוין נאך א פראגע. און ווי אזוי ווערן געשאכטן די עופות. דאס איז זיכער אז די שוחטים אין אלגעמיין זענען טייערע אידן, אבער זיי שעכטן אמאהל אזויפיהל, אג" דערע 500 עופות א שעה, אנדערע 600, אנדערע 700! איז ווער ווייסט צו עס קומט נישט ארויס אמאהל א מכשול אין לפחות איין עוף, און ווער ווייסט וואו עס פאלט אריין דער איין עוף? מעג דאך עס א רודער געבן און א טרייסל טהון. צעהן עופות איין מינוט — איז דען נישט צופיהל, עס זאל ערוועקן דעם מענטש איידער ער זעצט זיך עפן?

עס קען זיין אז איך ווייס נישט גינני אויף דעם באדן, אבער ווען דארפן האלט עס שוין ווייט — לאמיר זיך מער מתכוון זיין וואס טהוט זיך ביי אונז —

איך קום בכלל נישט קריטיקירן און אנווייזן אויף דא און דארטן. איך פרעג נאר ווי נישט-קיינ-פאכמאן איז דעם פרט, ווען מען גרייט צו די גרויסע חתונות און די גרויסע סעודות וואו עס ווערן געקוילעט די הונדערטער

הערת הגאב"י מדעברעצין שליט"א (המשך מע' קצד)

המדפיס השמיט בטעות ב' תיבות — הנוסח האמיתי הי' שמעולם לא שמענו בזמנינו אנו שיש מי שחושש על אנילת אינדיק בזמנינו, וב' תיבות אלו בזמנינו אנו הוספתי בכוונה, כי ידעתי שבדור שלפנינו הי' שערורי' חריף בענין זה, אבל לבסוף נשתק הכל ונתקבל להלכה ולמעשה שאין שום פקפוק בדבר ומשפחות יחידות שאינם אוכלים הוא משום שאבותיהם היו זמפקפקים הראשונים על אכילת אינדיק. בוודאי יחזיקו בירושת אבותיהם, אבל להציבור הגדול אין שום יסוד וחומרא בהלכה לעורר הפקפוק הישן. זה הי' כוונתי ולזה כיוונתי. וחידוש על הכותב הנ"ל שהעלים עין בתיבות בזמנינו שנדפס גם במכתב הראשון במדריך מס' 9.

פעסטשטעלונגען

אכטונג: נאר די פראדוקטען וועלעכע זענען אויסדרוקליך דא געמאלדען זענען פעסטגעטעלט געווארען. אנדערע פראדוקטען פון די זעלבע פירמא אדער אונטער די זעלבע השגחה (ווי צ.ב.ש. ©, ®, CRC) און אנדערע, אדער א השגחה פון אן אינדיוידואלן רב, דארף באזונדער אונטערזוכט ווערען.

ווערטער וועלעכע ווערען גענוצט אין די פעסטשטעלונגען

כשר בתכלית

א שפיז וועלעכע די כשרות דערפון איז קלאהר אהן קיין שום חשש; אדער א שפיז וועלעכע פאדערט זיך אן השגחה דערויף און עס ווערט פראדוצירט אונטער א ריכטיגע השגחה, אין א פאבריק וועלעכע ערצייגט נאר כשר'ע מאכלים, זורך שומרי תומ"צ.

כשר

א שפיז וועלעכע איז פארצווייגט און עס איז כשר בלי שום פקפוק, ווי צ.ב.ש. אז עס ווערט ערצייגט אין א פאבריק וועלעכע ערצייגט אויך נישט כשר'ע מאכלים און עס פאדערט זיך שטענדיג צו כשר'ן די כלים, וכדומה.

אין די אפטיילונג זענען דא אסאך צווייגען, חילוקים, און שטופען אויף וועלעכע עס איז נישט מעגליך מאריך צו זיין ביי יעדע פראדוקט. די אונטערשטע שורה איז אז די פראדוקט איז נישט די זעלבע ווי עסענווארג וועלעכע ווערען געמאכט אין אייגענעם קאך.

אויב עס איז א מאכל אויף וועלעכע עס פאדערט זיך א בירור ווייל עס קען פארהאנען זיין חילוקי דיעות דערויף, לייגען מיר פאר די פאקטען פאר די ליינערס אז יעדער זאל קענען אורטיילען לויט זיין פארשטאנד, אדער פרעגען א מורה הוראה.

אין להשתמש

א שפיז וועלעכע איז רעקאמענדירט נישט צו ניצען, כאטש אז אויף א טייל קען מען נישט זיכער שרייבען אסור, אבער וויבאלד עס איז א שפיז וועלעכע דארף האבען אן השגחה, אדער די השגחה איז נישט אין ארדענונג — טאר נישט גענוצט ווערען די פראדוקט.

פ ע ס ט ש ט ע ל ו נ ג

מיר האבען באזוכט די קאמפאני „וויקטאר-וויקטאר“, ברוקלין נ.י., אלע רח"מ מאטריאלען זענען אונטערזוכט געווארען. עס איז אויך באזוכט געווארען די פאבריק פון וואו זיי נעמען די פלעיווארס. מיר האבען זיך איבערצייגט אז אלעס איז בתכלית הכשרות. די ערצייגערס זענען שומרי תומ"צ.

מדריך לכשרות

זיי ערצייגען די פאלגענדע פראדוקטען :

Drink Bases, Sta-White, Gel Desserts, M.S.G. Seasoning Powder, Soup Bases, Chocolate Pudding, Vanilla Sugar, Sweet as Sugar, (Sugar Substitute).

די אמייטישאן צוקער האט נישט קיין קרים אויף טארטאר און נישט קיין לאקטאס. אלע פראדוקטען זענען פארווע.

אכטונג : נישט צו פארטוישען מיט אן ענליכע נאמען „וויקטאר מאפסאן“, וועלעכע ערצייגען מאכלים וועלעכע זענען נישט כשר. זיי האבען גארנישט קיין פארבינדונג מיט די אייבענדערמאנטע קאמפאני. אפילו ווען מען טרעפט דערויף א סימבאל פון א הכשר, איז דאס נישט כשר.

א ו י ל

מיר האבען באזוכט די פירמא האנט-וועסען (מעמפיס, טענעסי), וועלעכע ערצייגען „וועסען אויל“. מיר האבען געזעהן די גאנצע פראצידורע, אלע רוי-מאטריאלען. זיי ריפיינען נאר וועטזעטייבעל-אויל. מען איז מהדר צו ניצען נאר א כשר'ע אינהייטאר. די אויל איז נשר — בלי השגחה תמידית (זעה באריכות די באהאנדלונג פון אויל אין מדריך נומ. 10).

מיר האבען באזוכט די פירמא וואו עס ווערט געפאקט די אויל פאר עי.בי.סי. פודס אין ברוקלין [מיט דעם צעטעל פון די התאחדות הרבנים]. די אויל קומט פון א ריפיינערי וועלעכע ארבעטען נאר אויס וועטזעטייבעל-אויל.

מען גיט אכט אז די אויל טאנקער וועלעכער ליפערט די אויל, זאל נישט זיין קיין געדונגענע, נאר זאל זיין א באזונדער טאנקער וועלעכע באלאנגט צו די ריפיינער. די וועדזעטייבעל אויל איז כשר — בלי השגחה תמידית (ביטע זעהט באריכות אין מדריך נומ. 10).

מילך פראדוקטען

מיר האבען באזוכט די פאריגס פון די פירמא j&j אין ברוקלין, נ.י., די מילך איז חלב שישאל רואהו. די האמאשוניזיינג און פעסטויירייזינג איז ריכטיג אבזערווירט.

די פראדוקציע פון קעז (זשיסעס) [פארמער, קאטעזש, קרים, סאווער-קרים] זענען אונטערזוכט געווארען. די רוי מאטריאלען זענען אונטערזוכט געווארען. די פראדוקטען זענען כשר חלב ישראל, בהשגחה תמידית.

פלעיווארס

מיר האבען באזוכט די פאבריק וואו עס ווערט ערצייגט פלייווארס פאר די פירמא דיוויד ענד בעדפארד, ברוקלין, נ.י., מיר האבען אונטערזוכט די רוי מאטריאלען. עס איז דא אן השגחה תמידית פון אנפאנג ביזן סוף. די פאלגענדע פלעיווארס זענען כשר בתכלית :

Rum, Cherry Emulsion, Elmond Extract, Lemon Emulsion, Orange Emulsion.

בולעטין

וויניטיגע מודעה

ב"ה. חודש שבט ה'תשל"ו לפ"ק

עס איז שוין עטליכע מאל פארגעלייגט געווארן פאר די מעמבערס און ליינערס פון מדרין די פארצווייגטע כשרות-פראבלעמען אין די בעקעריס אינדוסטריע. אין מדרין נומער 10 איז געדרוקט געווארען א ליסטע פון בעקעריעס וועלכע האבן זיך אונטערגענומען אויסצופיהרען די אנווייזונגען פון דעם וועד הכשרות.

מערסטע טייל פון די געמלדענע בעקעריעס האבן נאך נישט אויסגעפאלגט די אנווייזונגען פונעם וועד און נוצען נאך אלץ פראדוקטן וועלכע דער וועד האט ביו היינט נישט געקענט מסכים זיין צו נוצען (זע מדרין נומער 10, אין דעם צוגעלייגטען בלעטל, די אזהרות וועגען בעקעריס). אזוי אז זיי זענען נישט באפולמעכטיגט זיך צו בארופן אויפן וועד הכשרות נאמען.

דעריבער טוען מיר אונטערשטרייבן אז נאר די פאלגענדע בעקעריס נוצען נאר די פראדוקטען וועלעכע זיינען אונטערוכט געווארען דורך דעם וועד. לעת עתה זענען נאר די בעקעריס ריכטיג פעסטגעשטעלט געווארען דורך דעם וועד הכשרות:

FRANKEL'S 18th AVE.
BAKE SHOP
4616 - 18th Ave.
Brooklyn, N. Y.

SPITZER BAKERY
657 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

REISMAN BROS.
110 Ave. "O"
Brooklyn, N. Y.

יעדער שומר תורה ומצוות שטרעבט צו עסען נאר פארלעסליכע, ריכטיג פעסטגעשטעלטע כשר'ע מאכלים. די ציהל פון „וועד הכשרות“ איז דאס צו פארמעגליכען. דעריבער שטיצט אייער און אונזער ארבעט. פארשאפט נייע מעמבערס! שיקט אריין אייער דמי-חבר אין די צייט! טוהט נישט פארנאכלעסיגען אייער צאהלונג! דורך דעם וועט איהר שטארקען די ארבעט און די עקזיסטענץ פון מדרין לכשרות.

מודעה

מיר בעטען אלע מורה הוראות זאלען איינפירען א פלאץ אין זייער געגענט וואו מען זאל קענען כשר'ן כלים אויף פסח, אונטער די אויפזיכט פון א מורה הוראה. דורך דעם וועט מען מוכה זיין דעם המון וועלעכע זענען נישט באקאנט אין די פילע שאלות פון כשר'ן פאר פסח.

מיר וועלען דאס יאהר נאך אמאל מסדר זיין א פלאץ פאר כשר'ן, בעזיהי"ת, אהן קיין שום צאהלונג, אין בארא פארק.

די אלע וועלעכע זענען מסדר דאס זעלביגע אין אנדערע געגענטען, ווערען געבעטען מדיע צו זיין אונזער אגיס, כדי מיר זאלען דאס קענען פארשפרייטען דורך אונזער מדרין אדער בולעטין לטובתו הציבור.

ישיבה ומתיבתא וכולל האברכים דקהל קהלת יעקב מפאפא

ברכת מזל טוב וגדיא נאה שלוחה אל

כ"ק אוימו"ר הגה"ק שר התורה

מרן אלעזר טווערטיקי, האדמו"ר מפאלטישאן שליט"א

ולבנו הגה"צ הרב ר' אברהם שליט"א

לרגלי זותונת נכדתו ובתו שתחי'

ויה"ר מלפני אבינו שבשמים שהזיווג יעלה יפה על במתי הצלחה

ויזכו לרוות רוב נחת ועונג מהם ומשאר יוצ"ח עד עולם א"ס

המאחלים

ישיבה וכולל האברכים דקהלת יעקב פאפא

מודעה

פאר רבנים, מחברים, מוציאים לאור, ולומדי תורה
דעיוי רבתי ניו יארק

דער „מדריך לכשויות" איז דער בעסטער חודש-בלאט
אין וועלעכען עס צאהלט זיך אויס צו אדווערטייזען.

דער מדריך ווערט געליינט ביי אלע רבנים, לומדי תורה, בני ישיבות,
אידען אין בתי מדרשים, און רוב פון יהדות החרדית אין ארצות הברית
וקאנאדא, און א טייל אין אירופא.

דער בעסטער פלאץ צו אדווערטייזען דברים שבקדושה איז אין מדריך
לכשרות.

המדרוך הזה יזל לזן הבחור
המופלג והמקוץ איש האשכולות

מרדלי מנחם ז"ל

בן יבלה הרה"ו ירחמיאל ישעיהו

◆ קנפינסקי שליט"א ◆

תלמיד דישיבה ומתיבתא דחסדי

● גור בברוקלין נ.י. ●

שזנקטוך בדני עלזוני לאהר

מחלה קשה ומנושבת

ט"ז אדר א' תשל"ז

ת.נ.צ.ב.ה.

ונקבר

חב"ריו

וועד הכשרות

בס"ד

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
נאביד דקהל יסודי חתורה
(מלפנים אביד דעבראצין)

אָבאַנענטען בלאַנק און פרייזען
וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

בייגעלייגט איז די סומע פון \$
 1 יאָר 2 יאָר 3 יאָר 1 יאָר לופט פּאַסט

נאָמען

אַדרעס

שטאָט לאַנד זיפ נומער (פאסט געגענט).....

אָבאַנענטען פרייזען (מוז איינגעצאָלט ווערען אין פאַראויס) :

אין קאַנאַדע, אייראָפּע, א.ד.ג.	אין אַמעריקע
\$ 5.00..... 1 יאָר	\$ 4.00..... 1 יאָר
\$ 8.00... לופט פּאַסט 1 יאָר	\$ 2.50.. לופט פּאַסט 1 יאָר
\$ 9.00..... 2 יאָר	\$ 7.00..... 2 יאָר
\$12.00..... 3 יאָר	\$10.00..... 3 יאָר

אלטער מעמבער
 נייער מעמבער

צייכענט אָן אויב דאָס איז א באנייאונג
אָדער א נייע סובסקריפשאַן.

פאַר מער אינפאָרמאַציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו :

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strenghtening of Kashrus
Through Research and Developement

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

דהתאחדות הקהילות

בחשתתפות חרבנים וחקהילות
ולומדי תורה דניו יארק

בפיקוח מוה"ר משה שטרן שליט"א
גאב"ד דקהל יסודי התורה
(מלפנים אב"ד דעבראצין)

אבאָנענטען בלאַנק און פרייזען וועד הכשרות דהתאחדות הקהלות

בייגעלייגט איז די סומע פון \$
 1 יאָר לופט פּאָסט 2 יאָר 3 יאָר 1 יאָר

..... נאָמען

..... אַדרעס

..... שטאָט לאַנד זיפּ נומער (פּאָסט געגענט).....

אבאָנענטען פרייזען (מוז איינגעצאָלט ווערען אין פּאָראויס) :

אין קאָנאָדע, אייראָפּע, א.ד.ג.	אין אַמעריקע
\$ 5.00..... 1 יאָר	\$ 4.00..... 1 יאָר
\$ 8.00... לופט פּאָסט 1 יאָר	\$ 2.50.. לופט פּאָסט 1 יאָר
\$ 9.00..... 2 יאָר	\$ 7.00..... 2 יאָר
\$12.00..... 3 יאָר	\$10.00..... 3 יאָר

אלטער מעמבער
 נייער מעמבער

צייכענט אָן אויב דאָס איז א באנייאונג
אַדער א נייע סובסקריפשאַן.

פאַר מער אינפאָרמאַציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו :

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212) 339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

וויכניגע מודעה פאר

מאַנראַ – מאַנסי – סקווערער איינוואוינער א.ד.ג.

וואָס פאַרען אויף לאנגע וועגען יעדען טאָג

וואָס קען מען טוהען שעהן לאנג יעדען טאָג פאַרענדיג אויף דיא

וועגען? איהר האָט יעצט דע בעסטע געלעגענהייט זיך איין צו

קויפען דעם בארימטען סעט

ח ק ל י ש ר א ל

אין 54 בענדער יעדע פרשה א באזונדערער באנד

מיט אלע מפרשים אויף עברי: טייטש, תנ"ך, משניות, גמרא, מוסר, הלכה,

אלעס איבערזעצט אויף א ליכטע אידישע שפראך, מיט שיינע, ליכטיגע

און קלאַרע אותיות

כדי צו קענען טראַגען מיט זיך און משלים זיין יעדען טאָג דעם חק לישראל

כל האותיות המטושטשות והבלתי ברורות, וכן כל השיבושים מהדפוסים

הקודמים, תוקנו.

נדפס כעת על הנייר הכי משובח

הקריאה בו קלה לעינים

ספעשיל הנחה פאר בחורים און כולל יונגעלייט

אויך א ספעשיל הנחה פאר בתי מדרשים

יוסעל !!! מיט וואָס ברענגסטו אָן עטליכע שעה יעדען טאָג פאַרענדיג

און אהיים קומענדיג פון די ארבעט?

יאנקעל . . . !!! ב"ה איך ברענג נישט אָן קיין לידיגע מינוט, איך לערען א

דורך יעדען טאָג דעם חק לישראל וואָס איז געדרוקט אין א

פאקעט סייז . . . עס איז ממש א פארגעניגען שיינע ליכטיגע

אותיות און מיט ע"ט.

יוסעל !!! וויא קען מען דאָס באקומען עס איז דאָך א פלאן . . .

יאנקעל . . . !!! עס איז פשוט זייער ליכט !!! מאכט איין טלפון קאָהל

געדענקט 3312506 באקומט איהר דאָס דעליווערט

אהיים אין דעם זעלבען טאָג אָן קיין שום דאגות און עס קאָסט

גאַרנישט מעהר . . .

לכו נא ונוכחה האם ראיתם בית דפוס פאָטאָ אָפּסעט

כבית דפוס „המלך“

הפירמא המפורסמת שהצליחה באופן יוצא מן הכלל

היא עריבה בטוחה עבור

- שורות מצויין
- עבודה נקי
- מחירים זולים
- תשלומים נוחים

התקשרו נא אתנו ותווכחו

פאר אלע אייערע ביזנעס און סטעשענערי פרינטינג ווענט
איין גראד צו אונז זענט איר פארזיכערט מיט אלעם גוטס,

דפוס „המלך“

THE KING PRESS

153 WEST 27th STREET, NEW YORK, N. Y. 10001

Tel. 924-2131

ריינמאנ'ס ספרים צענטער

גרעסטער פארשפרייטער פון ש"ס, שלחן ערוך און אלע אנדערע ספרים
29 ESSEX STREET, NEW YORK, N. Y. 473-4350 633-2506

אנאנסירט דעם גרעסטען ספרים סעיל

אויף די אמערסטען זויכטיגע ספרים און ספרים-סעטס

5.00	ספעשל	—	45	דורש לעיון	—	אחבת ציון
2.00	ספעשל	—	46	דעת קדושים	—	רשאל הסבורן רעג
4.00	ספעשל	—	47	דבר יום ביומו	—	רעג
3.00	ספעשל	—	48	דושה'ס רעליזשן	—	רעג
3.50	ספעשל	—	49	הלבבות אלי	—	רעג
2.00	ספעשל	—	50	הרב שורקין	—	על מסי בייק
1.50	ספעשל	—	51	הרב שורקין	—	על מסי קידושין
5.00	ספעשל	—	52	הסקנה על מסי קידושין	—	רעג
5.00	ספעשל	—	53	הפלאה על הש"ס	—	רעג
5.00	ספעשל	—	54	הפלאה על מסי כתובות	—	רעג
4.00	ספעשל	—	55	היכל לדברי היכל ופתגמים	—	רעג
2.00	ספעשל	—	56	הצורות ויו מרן לברכות	—	רעג
14.00	ספעשל	—	57	העמק דבה, והמשיח ה' כ' כ	—	רעג
			58	המאיר על הש"ס כל הכריס	—	הנהגה גדולה
4.00	ספעשל	—	59	רשב הבחן שו"ת	—	רעג
15.00	ספעשל	—	60	זהר דע לוקס ב' כריס	—	רעג
11.00	ספעשל	—	61	זהר ב' כריס	—	רעג
32.00	ספעשל	—	62	זהר עם מי המולד 10 כ'	—	רעג
2.00	ספעשל	—	63	זכרון יוסף על ארית	—	רעג
4.50	ספעשל	—	64	חוט המשולש	—	רעג
4.50	ספעשל	—	65	חמד יונתן	—	רעג
4.50	ספעשל	—	66	חי רבנו חיים הלוי	—	מפתח
6.00	ספעשל	—	67	חי רבנו שלמה	—	רעג
14.00	ספעשל	—	68	חי הרשב"א לוקס ב' כריס	—	רעג
15.00	ספעשל	—	69	חי הרשב"א ב' כריס	—	רעג
5.50	ספעשל	—	70	חי הר"ן	—	רעג
9.00	ספעשל	—	71	חי הרמב"ן ב' כריס	—	רעג
7.00	ספעשל	—	72	חי הרמב"ן ב' כריס	—	רעג
0.50	ספעשל	—	73	חידושי האגונים	—	רעג
22.00	ספעשל	—	74	חק לישראל ב' כריס	—	רעג
30.00	ספעשל	—	75	חק לישראל 30 כריס	—	רעג
3.00	ספעשל	—	76	חוקת האמת על הרמב"ם	—	רעג
25.00	ספעשל	—	77	חומשים מחוקקי הגדה ה' כ'	—	רעג
15.00	ספעשל	—	78	חומשים מקראת גדולות ה' כ'	—	רעג
8.00	ספעשל	—	79	חזק סופר על התורה ב' כ'	—	רעג
16.00	ספעשל	—	80	חזק סופר שו"ת ב' כריס	—	רעג
11.00	ספעשל	—	81	חזק סופר שו"ת ב' כריס	—	רעג
18.00	ספעשל	—	82	חזק סופר חידושים ב' כ'	—	רעג
18.00	ספעשל	—	83	חזק סופר חידושים ג' כ'	—	רעג
18.00	ספעשל	—	84	חזק און כל הספרים הנחה מיוחדת	—	רעג
3.50	ספעשל	—	85	סעמי המתחמם	—	רעג
5.50	ספעשל	—	86	סורי אבן	—	רעג
52.00	ספעשל	—	87	סורים הגדולים ד' כריס	—	הנהגה מיוחדת
35.00	ספעשל	—	88	סורים בינונים ד' כריס	—	רעג
			89	סורים בינונים ד' כריס	—	רעג

\$11.00	ספעשל	—	1	אבן האול על הרמב"ם ב' כריס	רעג	\$15.00
11.00	ספעשל	—	2	אוצר התפילות ב' כריס	רעג	15.00
10.00	ספעשל	—	3	אוצר התפילות ב' כריס	ספר	רעג 15.00
11.00	ספעשל	—	4	אלישע על התורה ב' כריס	רעג	15.00
			5	אגלי מ"ו	רעג	5.00
13.00	ספעשל	—	6	אורים ותומים ב' כריס	גדולים	רעג 18.00
42.00	ספעשל	—	7	אלה אוכרת ז' כריס	רעג	70.00
27.00	ספעשל	—	8	אבני נור, שו"ת ד' כ' גדולים	רעג	35.00
12.00	ספעשל	—	9	אברבנאל על התורה ב' כריס	רעג	18.00
4.50	ספעשל	—	10	אבני מלואים דע לוקס	רעג	6.00
2.50	ספעשל	—	11	אור חוש על מסי פסחים	רעג	4.00
5.00	ספעשל	—	12	אספת זקנים — שיהא מקו"ק	רעג	8.00
5.00	ספעשל	—	13	אספת זקנים גדרים	רעג	8.00
5.00	ספעשל	—	14	אספת זקנים גישת	רעג	8.00
3.50	ספעשל	—	15	אמר צבי על מסכת בבא קמא	רעג	5.00
0.75	ספעשל	—	16	אגרות זרי יתונן בן זכאי	רעג	1.50
15.00	ספעשל	—	17	אגרות משה ה' כריס	רעג	15.00
28.00	ספעשל	—	18	אגרות משה ה' כריס	מוקטנים	רעג 28.00
			19	אנאליזע פונדא מרשית באנגליה	ב' כריס	רעג 8.00
			20	ארקא דרבנן	רעג	3.00
			21	אר שפת על הרמב"ם ב' כריס	רעג	15.00
			22	אריזל, סידור	רעג	6.00
			23	אוצר מרשי התלמוד על במד פגיעא	רעג	6.00
			24	ברכת המזון שו"ת	רעג	6.00
			25	ברוך שאמר על שריק אבות	רעג	6.00
			26	בית האוצר, סידור	רעג	5.00
			27	בית יעקב — סידור קמחין	רעג	6.50
			28	בנין ציון, שו"ת	רעג	3.00
			29	בית יעקב, שו"ת ד' כריס	רעג	40.00
			30	באר מים חיים ב' כ' לוקס	רעג	15.00
			31	ברכת יתגן — ברכת הגזעין	רעג	1.00
			32	בית שלמה שו"ת	רעג	15.00
			33	ברכת הפסח — פסחים	רעג	6.00
			34	בית לוי — ביטן	רעג	6.00
			35	בלע העיסור ב' כריס לוקס	רעג	15.00
			36	גור אריה על מסי ביטן	רעג	5.00
			37	גור אריה על התורה ה' כריס	רעג	15.00
			38	גזון יעקב על מסי עירובין	רעג	5.00
			39	גזון יעקב על מסי עירובין	רעג	10.00
			40	דברי באונים חידושים	רעג	1.00
			41	דעת תורה — מורש"ם ב' כ'	רעג	24.00
			42	דברי מלכאל, שו"ת ב' כריס	רעג	12.00
			43	דברי חיים, שו"ת	רעג	12.00
			44	דת ישראל ומתנין — אנאליה	רעג	10.00

3.00	ספר המצות להרמב"ם	רעג.	4.00	ספעשל
12.00	ספר המצות הגדולה הרל זיל	רעג.	18.00	ספעשל
4.00	מידור ישועות ישראל	רעג.	5.00	ספעשל
3.00	עולת שבת לייט מלאכות	רעג.	4.00	ספעשל
5.00	עונג ודייט, שוית	רעג.	7.00	ספעשל
27.00	עקרת יצחק 6 כרכים לוקס	רעג.	33.00	ספעשל
3.00	עצמות יוסף על מס' קידושין	רעג.	4.00	ספעשל
7.00	ערוץ חיים ב' כרכים	רעג.	10.00	ספעשל
30.00	ערוץ השלחן 8 כ' לוקס	רעג.	38.00	ספעשל
18.00	ערך לנר על השנים ד' כרכים	רעג.	22.00	ספעשל
10.00	ערן יצחק, שוית, ב' כרכים	רעג.	15.00	ספעשל
11.00	מני יהושע ב' כרכים לוקס	רעג.	15.00	ספעשל
10.00	מני יהושע ג' כרכים	רעג.	13.00	ספעשל
12.00	מני יהושע ושוית ד' כרכים	רעג.	18.00	ספעשל
4.50	מני יהושע ב' כרכים מוקטנים	רעג.	7.00	ספעשל
63.00	מחז יצחק-אנטיקלואדיא 11 כ' ב	רעג.	90.00	ספעשל
11.00	מחז צדיק על התורה ה' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
0.50	מפלא חרימא	רעג.	1.00	ספעשל
5.50	מליצ'ה ברכות ברצה ספחים	רעג.	7.00	ספעשל
15.00	מבוא מפרשי המשנה ו' כ'	רעג.	20.00	ספעשל
15.00	מבוא תורה על התורה ה' כ' ב	רעג.	20.00	ספעשל
1.00	מקלות יצחק על התורה	רעג.	2.00	ספעשל
14.00	מלך עקיבא אינר, שוית וחי' בי' ב	רעג.	18.00	ספעשל
13.00	מלך יוסף ענגיל, כל ספר, בי' ב	רעג.	18.00	ספעשל
11.00	מרביו, שוית, ב' כרכים	רעג.	15.00	ספעשל
6.00	מראש יוסף - מועד	רעג.	8.00	ספעשל
12.00	מרב"ם ב' כרכים כמו חורב	רעג.	15.00	ספעשל
9.00	מרב"ם ב' כרכים	רעג.	15.00	ספעשל
6.00	מ' חיים עזרה, בי' ב' כיוונטיא	רעג.	10.00	ספעשל
4.00	מראשית חמדה	רעג.	5.00	ספעשל
8.00	שליה 2 כרכים	רעג.	10.00	ספעשל
9.00	שליה 2 כרכים	רעג.	11.00	ספעשל
13.00	שליה 2 כרכים לוקס	רעג.	18.00	ספעשל
4.00	שם משמעות ב' כרכים	רעג.	6.00	ספעשל
10.00	שפת אמת על התורה ה' כ' ב	רעג.	13.00	ספעשל
12.00	שפת אמת על התורה ה' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
15.00	שפת אמת על השנים ב' כרכים	רעג.	18.00	ספעשל
2.50	שפת מחייב ענגיל על התורה	רעג.	4.00	ספעשל
35.00	שדה חמו 9 כרכים	רעג.	40.00	ספעשל
6.00	שער המלך על הרמב"ם	רעג.	8.00	ספעשל
9.00	שער בת רבים ב' כרכים	רעג.	12.00	ספעשל
2.50	שמחת יו"ט	רעג.	3.30	ספעשל
0.50	תשב"ץ	רעג.	1.00	ספעשל
3.00	תוס' חיים על מס' ובחים	רעג.	5.00	ספעשל
3.00	תיבת ציון, שוית וחייב נויב	רעג.	5.00	ספעשל
36.00	תפארת ומשיב, שוית ה' כ' ב	רעג.	45.00	ספעשל
6.00	תורה מקובצת על ערכי ספחים	רעג.	8.00	ספעשל
7.00	תורת הבית	רעג.	10.00	ספעשל
40.00	תורת מקראות גדולות ובלבין	רעג.	50.00	ספעשל
	15 כרכים			

33.00	טורים מוקטנים ד' כרכים	רעג.	40.00	ספעשל
	טור וברקה - שיע' בגולה ונסתר			
14.00	ט' כרכים	רעג.	20.00	ספעשל
4.00	יערת דבש	רעג.	5.00	ספעשל
22.00	ישועות יעקב ב' כרכים	רעג.	30.00	ספעשל
40.00	יבול ובוטנ' משוית 12 כ' ב	רעג.	50.00	ספעשל
6.00	יבול תורה ב' כרכים	רעג.	8.00	ספעשל
30.00	יורה דעה ב' כרכים	רעג.	40.00	ספעשל
18.00	יורה דעה ב' כרכים	רעג.	24.00	ספעשל
6.00	יורה דעה חלק א'	רעג.	8.00	ספעשל
14.00	יאסטרקא, מלון, ב' כרכים	רעג.	18.00	ספעשל
10.00	יאסטרקא, מלון, בכרך אחר	רעג.	15.00	ספעשל
7.00	ילקוט שמעוני ב' כרכים	רעג.	9.00	ספעשל
52.00	ילקוט מעג' לועז 16 כרכים	רעג.	60.00	ספעשל
3.00	כורי בגנות	רעג.	4.00	ספעשל
3.50	כורי המפרש	רעג.	5.00	ספעשל
8.00	כוס ישועות	רעג.	10.00	ספעשל
13.00	כ"ל המדה על התורה ו' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
45.00	לבושיו ב' כרכים	רעג.	60.00	ספעשל
4.00	לפון הזהב, ברכות-שבת-עירובין	רעג.	6.00	ספעשל
0.50	ליקוטי מאנים	רעג.	1.00	ספעשל
16.00	מרכבת המשנה על רמב"ם ד' כ' ב	רעג.	20.00	ספעשל
4.00	מחנה אפרים	רעג.	5.00	ספעשל
4.00	מדרש תלפיות	רעג.	5.00	ספעשל
4.50	מאור ושש לוקס	רעג.	6.00	ספעשל
6.00	מחנה אברהם, שוית	רעג.	8.00	ספעשל
15.00	משה ברורה גדולים ו' כ' ב	רעג.	20.00	ספעשל
13.00	משה ברורה ו' כ' ב	רעג.	17.00	ספעשל
12.00	משה ברורה ו' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
8.00	משה ברורה ו' כ' ב	רעג.	10.00	ספעשל
5.50	משה ברורה ו' כ' ב	רעג.	8.00	ספעשל
10.00	משה ברורה ב' כרכים	רעג.	13.00	ספעשל
8.00	מנחת חינוך ב' כרכים	רעג.	10.00	ספעשל
14.00	משיבות עם מי מנחת יצחק ו' כ' ב	רעג.	20.00	ספעשל
	משניות אום ע"פ התארת ישראל			
15.00	מ' כרכים	רעג.	20.00	ספעשל
8.00	מלא הרובים ב' כרכים	רעג.	10.00	ספעשל
4.00	מאור מאמרי חז"ל	רעג.	6.00	ספעשל
30.00	מחרי"ל, כל ספרי 12 כ' ב	רעג.	36.00	ספעשל
27.00	מחרי"ל, כל ספרי 12 כ' ב	רעג.	33.00	ספעשל
15.00	מחרי"ל, כל ספרי 12 כ' ב מוקטנים	רעג.	20.00	ספעשל
10.00	מור אריה על התורה ה' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
	מקש מלך-הירית מלך על הזהר			
18.00	ב' כרכים	רעג.	24.00	ספעשל
11.00	מעיינה של תורה באנגלית בי' ב	רעג.	15.00	ספעשל
6.00	משמרת שלום על יורה דעה	רעג.	8.00	ספעשל
3.00	מלמד יודע-לך, שוית	רעג.	5.00	ספעשל
17.00	מדרש רבה, עם כל הגמ' בי' ב	רעג.	20.00	ספעשל
15.00	מדרש רבה עם תפוסים בי' ב לוקס	רעג.	20.00	ספעשל
	מדרש רבה עם מי מהיריה -			
15.00	וידעשוב	רעג.	20.00	ספעשל
8.00	מהרי"ש ענגיל, שוית ב' כ' ב	רעג.	12.00	ספעשל
33.00	מהרי"ש, שוית, ד' כרכים	רעג.	40.00	ספעשל
16.00	מהרי"ש, שיק, שוית ב' כ' ב	רעג.	20.00	ספעשל
10.00	מהרי"ש, שיק, שוית ב' כ' ב	רעג.	15.00	ספעשל
4.00	מזל מאש עם הערות החת"ס	רעג.	5.00	ספעשל
45.00	מחורים לכלו לעדער ה' כ' ב	רעג.	55.00	ספעשל
15.00	מחורים עם מי מה לוי ה' כ' ב	רעג.	18.00	ספעשל
10.00	מחורים עם מי מה לוי ה' כ' ב	רעג.	13.00	ספעשל
6.00	מנחת שבת ומנחת יו"ט	רעג.	8.00	ספעשל
6.00	מנחת שבת ומנחת יו"ט	רעג.	8.00	ספעשל
3.00	מסח אפרים	רעג.	4.00	ספעשל
26.00	ניד' ובלבין, הוספות ב' כ' ב	רעג.	30.00	ספעשל
11.00	נודע ביהודה ב' כרכים	רעג.	15.00	ספעשל
6.00	נתיבות המשפט	רעג.	8.00	ספעשל
4.00	ספר האגור	רעג.	5.00	ספעשל

ביטע עיקט מיר נומער
בייגעליגט איז א טשעק
גיט צו 8% פאר פאסט קאסטען.

נאמען

אדרעס

קבורה אין ארץ ישראל

אויף דעם שנעלסטען אופן — מיט אלע הידוררים ווי עס ווערט געטאן

נאר ביי שומרי תורה ומצוות

פינחם מאנדעל

דער איינציגער, אמעריקאנער-געבוירענער איד, מיט העכער

24 יאר דערפארונג -- וואס ווייסט ווי אפצושאצען

כבוד הנפטר אויף יעדען פרט

קרקע צו באקומען אויף אלע בתי-חיים

PINCUS MANDEL

175 Lee Avenue, Brooklyn, New York 11211

Day and Night Phone: 212 855-5121

פולע אחריות — בקי אין אלע נויטיגע פרטים

חסד של אמת — נישט קיין פשוטער עם-הארצות'דיגער ענין

EXCITING NEWS

AVAILABLE NOW FOR THE FIRST TIME

HEBREW LABELMAKER By Dymo

For Home, Students, Yeshivas, Synagogues
Ideal for Labeling Books, Files

Only

\$5.95 each

3 for \$16.50

Labeling Tapes

@ \$1.00 with

Purchase of

Machine

Deluxe Model No. 1006

Available @ \$11.95

includes 3 tapes,

Hebrew & English

Lettering Wheels

Available from

EMGEE ASSOCIATES

P.O. Box 34, Wall Street Station
N.Y., N.Y. 10005 — (212) 633-2790

וועד הכשרות

ארגון מוקדש לתיקון מצב הכשרות

ADVERTISING PRICES

אדווערטייזינג פרייזען

NAME נאמען
ADDRESS אדרעס
CITY STATE ZIP
TELEPHONE טלפון

אויב די מודעה דארף נישט ווערען געזעצט זענען די פרייזען ווי פאלגענד:

IF THE ADD REQUIRES OFFSET ONLY, PRICES ARE AS FOLLOWS:

Full Page	5 x 8	גאנצע עמוד	☐	\$60.00
Half Page	5 x 4	האלבע עמוד	☐	\$30.00
Quarter Page	2½ x 4	פערטעל עמוד	☐	\$15.00
Eighth Page	2½ x 2	אכטעל עמוד	☐	\$ 7.50

אויב די מודעה דארף ווערען געזעצט קומט צו די פאלגענדע פרייזען אויסער
די אויבענדערמאנטע פרייזען:

IF THE AD REQUIRES TYPESETTING THERE IS AN ADDITIONAL
COST OF:

Full Page	5 x 8	גאנצע עמוד	☐	\$20.00
Half Page	5 x 4	האלבע עמוד	☐	\$10.00
Quarter Page	2½ x 4	פערטעל עמוד	☐	\$ 5.00
Eighth Page	2½ x 2	אכטעל עמוד	☐	\$ 3.00

Enclosed You Will Find The Sum of \$..... for..... Page.

Please Advertise the Following: ביטע רעקלאמירט ווי פאלגענדע:

פאר מער אינפארמאציע שרייבט אָדער טעלעפאָנירט צו:

Vaad Hakashrus, P.O.B. 56, Brooklyn, N.Y. 11228 (212)339-4325
A Public Service Organization Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

בשורת ספר חדש מאוד נעלה

הגני להודיע כי ת"ל הופיע

ספר נפש ישעי'

בשני חלקים

על מאכלות אסורות, אוצר גדול של דיונים, שו"ט ומאמרים

כולל 552 עמודים בגודל 6x9

בחלק הראשון ובו ל"ח פרקים, שלקטתי בעור צורי וגואלי מדברי חז"ל בש"ס בבלי וירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים וספרי הראשונים וכו', ודבריהם הקי חוצבים בלהבות אש, מלהיבים נפש האדם לשמור מאוד, לברות ולהסתלק אפילו מן הספק. נדפסו בו גם תמונות וציורים של הדברים הצריכים בדיקה מתולעים ומילבן וכו', ותמונות של הריבה מיני דגים שאסורים לאכלם, והוספתי בו הרבה סיפורי מעשיות מצדיקים הקי, איך שהזרחו בקדושת המאכלות, וגדל כח הרגשתם אפי' ע"ד שהזרח בה חכם וכו'. ג"כ הבאתי בו תשובה ארוכה מורבן של כל בני הגולה כ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר שליט"א, בענין שעכשיו אשתני הרבה לגריעותא בזיופים ותחבולות, ותקונים נכשלים הרבה לקנות דברים שהם בלי השגחה עד כדי כך שנעשה להם היתר וקשה להפרישם מהרגילות, ורוב ההכשרים הסומכים על המשגיחים עלולים למכשולות גדולות אשר בעלי הפאבריקען יוכלו להטעותם שלא ידעו מאומה בין ימינם לשמאלם ולא רבים יחכמו להבין תחבולות התגרים ומעשה המכונות והפאבריקען וכו'.

בחלק השני חי פרקים, כולל החששות והאפשרויות בכל מיני מאכלות ומשקאות המורכבים ומעורבים בחומר איסור, ולהעיד על אמיתותם ואפשרותם, הצגנו ערותה של הממשלה (אגריקולטור דפארטמענט), כמ"כ עדותן של חברי הביד"צ דעה התרדית בירושלים, והוראות ידיעות לכל ימות השנה, ידיעות על מצרכי מזון שונים שהם בהכשר רבותינו הביד"צ שליט"א ללא שום חששות. והודעות על מיני מזון שיש עליהם חששות איסורים שונים וכו' (הרשימה לפני סדר האי"ב).
הספר כולל חמשה מפתחות:

- (א) תוכן כל ענין לפי סדר הפרקים.
- (ב) מפתח הענינים לפי סדר האי"ב, בערך חמשה עשר מאות ענינים, כדי שיהי' בנקל למצוא כל דבר דובר על מכונו בלי חיפוש.
- (ג) מפתח לדברים הצריכים בדיקה לפי אי"ב. בסדר מאה ענינים.
- (ד) מפתח סיפורי המעשיות.
- (ה) מפתח הספרים לפי אי"ב, בערך מארבע מאות ספרים.

מחיר הספר הוא סך \$5.00

הספר הזה נחנך לכל איש חרדי הרוצה לידע בידור מהמאכלים השכיחים לבל יגעיל בהם נפשו, שבעוה"ר נכשלים בו הרבה מאחב"י להכניסם לבתיהם בלי יודעים שהם גו"ט ממש, או עכ"פ איסור רבבן וחמורים דברי סופרים וכו', וכן חיזוק ואומץ מתוך דברי הסה"ק על ענין זה.

* * *

בקשה נחוצה מכל רב ומורה הוראה

היות שבדעתי להוציא לאור בזמן קרוב חלק שלישי מספר נפש ישעי' כנ"ל, ע"כ אבקש מכל התלמידי חכמים שיזאלו בטובם לזכות את הרבים לכתוב ולהמציא לי הערותיהם על הספר נפש ישעי' ב' חלקים, או כל מין הערה ובירור או חידוש בעניני כשרות המאכלים, ואדפיסם איה"ש בחלק השלישי בשם אומרם, וזכות הרבים יהי' תלוי בהם.

כתובת המחבר:

RABBI SHLOM JUDA GROSS

1472-79 Street, Brooklyn, N. Y.

11228

3312506

מרכז תשמ"י סתם

4815 16th Ave. B'klyn, N.Y. 11204

Tel: (212) 436-0543

מבואר נאה של פרשיות, מוזות ומגילות מהודרים, מסופרים ידועים מארה"ק ומוגלים היטב כאן בתים מהודרים מעור אוזר דקות, גסות (כלי טיוז ודבק) לשכת הגהה ובדיקת תפילין ומוזות בדקדוק רב. תיקוני ספרי תורה בממוזיות עלבוד וזידיש בתים יעלים ותיקונם לריבוע מצומצם בתכלית היפוי וההידור מוכן להוראת סתם-כתיבה תמה והלכותיה, קלף, דיו משופז וכו' וכל צרכי סופרים

„בתר“ שטריימל סטאר

- הערליך שעהנע נייע, פון בעסטע קוואליטעט אין סטאק און צום באשטעלן
- איבערצומאכן שטריימלאך, מיר האָבן א ספעציעלע מעטאָד אז זאָל אויסזעהן ווי ניי פאר ביליג
- אונזער שטריימלאך זענען קאמפליט וואסער פרוף

יעדען: זונטאָג-דינסטאָג

און דאָנערשטאָג

פון 7:00-1:30 אָווענט

156 HEWES ST., B'KLYN

(אין „תרגם“ אָפיס)

MA 5-0267

אלע אנדערע צייט
קענט איהר רופן קולקט
(914) 354-6439
מ. י. הרצל

יראים ארטהאדאקס טשאפּעל

Yereim Orthodox Chapel

93 Broadway • Brooklyn, N.Y. 11211-384-6784

וואו יעדער לוי' ווערט דורכגעפירט אויף א בכבודיגע אופן מיט די גרעסטע כבוד המת. און אלעס ווערט געטוהן על טהרת הקודש מיט די קלענסטע קאסטען. אויך פארקויפן מיר קרקע. אויב איהר ווילט געאפערט זיין מיט פארלעסליכע סערוויס מוזט איהר נישט נוצען דיא חברה'ס סטעדי אנדערטייקער זאנדערן איהר האט א ברירה זיך צו וועהלן די איינציגע ארטהאדאקסעשע חברה קדישא. וואו איהר איט פארויכערט מיט כבוד הנפטר אויפן העכסטען אופן לוי"ס ווערען אראנזשירט פון אלע ערטער אין ניו יארק

א כתיבה וחתימה טובה.

REICHBERG TRAVEL AGENCY

1281 - 49th Street
Brooklyn, N. Y. 11219

SPECIALIZING IN LOWEST GROUP & YOUTH FARES
TO ISRAEL & EUROPE

Also Excursion Fares

to Miami, Los Angeles, Chicago, San Francisco, Montreal, Toronto

מיר אראנזשירן רייזעס קיין פוילן יעדע פאר וואַכען,
סיי דירעקט און סיי מיט אַ באַזונד אין ארץ ישראל
און אנדערע אייראָפּעאישע לענדער.

פאַרשטענדיגט זיך פאַר אַלע אייערע רייזעס מיט

רייכבערג טראַוועל

און איר וועט אונז דאַנקבאַר זיין

Day Calls **436-1001** Night Calls **851-8539 - 851-5052**

בקשה נחוצה

ווער עס קען מנדב זיין אָפּיס פּוירני-
טשור און אָפּיס מאשינען פאר היימישן
וויכטיגען מוסד זאל מוחל זיין רופען:
מיסטער פריד — 435-7612
ולמצוה גדולה יחשב.

ב א צ א ל ט א י י ע ר

ס ו ב ס ק ר י פ ש א ן

כתבי יד עתיקים

המעונין בכתב יד של הצה"ק ר' הלל
ל"ש מקאלאמאיע על חכמת הקבלה
יפנה אל התלפון 384-5055

ווען איר מופט . . .

ביטע לאַזט באלד אונז וויסען אייער
נייע אַדרעס!

האַט איר שוין באצאלט

אייער סובסקריפשאַן!?

אויב איר האַט נאָך ניט באצאלט

שיקט אריין נאָך היינט

אדווערטייזמענט

רופט:

339-4325

ווען איר גייט איינקויפן, מעלדעט

אז איר האַט געזען דעם „עד“

אין „מדריך לכשרות“

דארפט איר האַבען א

BOOKKEEPER

אויף עטליכע שעה א וואָך? חודש?
פערטל יאָר?

מיר נעמען אַן אַלע סאַרטען אַרבעט פון
Factories, Retail Stores and
Other Businesses

ונו אייער גרעסטע צופרידענהייט ביי
אייך אויפ'ן פלאץ אַדער ביי אונז אין
אָפּיס — היימישע ערפארענע יונגעלייט
Payroll, Payroll Taxes, All Book-
keeping Including General Ledger,
All Tax Returns.

רופט 851-7066 בן ציון בלום ושותפיו

B. BLUM & ASSOCIATES

1617 55th St Brooklyn N.Y. 11204

פארט מיט „חסד“

חסד

קאר און באַס סערוויס
24 שעה רעזערוועישאנס

2 WAY RADIO DISPATCH CARS - CIVILIAN PATROL

387-0100 384-8161

לאַקאל און לאַנג דיסטענס

אונזערע פרייזן זענען מיט „חסד“

EVEREADY AUTO DRIVING SCHOOL

WILLIAMSBURG: 183 WILSON STREET

387 - 0100

BORO PARK: 4421 NEW UTRECHT AVENUE

438 - 4625

YOU CAN LEARN TO DRIVE IN ALL LANGUAGES WE HAVE THE
REQUIRED 3-HOUR CLASSROOMS - EVERY SUNDAY AT 5:00 P.M. —

WE ALSO SECURE LICENSE PLATES AND RENEW YOUR DRIVERS
LICENSE — YOU CAN DEPEND ON US — JUST PHONE —

— ASK FOR NAFTALI —

GLAUBER-GUTTMAN CONSTRUCTION CO.

130 W. Central Avenue, Monsey, N. Y. 10952

Tel. 914 352-2192

פיש פרייד זענען פיר פודיע זעם תרדישען ציבור זען

פיר בויען איצט אין מאַנסי

8 תרדישע שכונות פון הערליכע הייזער

פיש שחול און פקוד ארייף פלעץ

ויער פעסיגע פרייען.

איר נעמען פיר זען בויען אויף באַשעפלונג אין מאַנסי און
אין סאָנרע.

פאר אינפארמאציע רופט די אויבערשטע נומער.

ישראל היום גוממאָנ

יששכר דוב גלייבקר

הבש כובע ישועה בראשו

"KOVA" HATTERS

4311 13th Ave. Brooklyn, N.Y. • TR 1-2944

וואו איר האט א גרויסען אויסוואל פון
און אנדערע אימפארטירטע העטס
אלע מאדערנע און חסידישע סטיוולס
שוועידס, האמבורגס א.א.

רעדוצירטע פרייזען פאר בני ישיבות.
בכבוד ובברכה, חו"ל עהרמאן

מיר האבען איצט אריינבאקומען פון איטאליע די
BORSALINO & PANIZZA HATS

בארא-פארקס

גרעסטער

העט-צענטער

ELEVATOR DOORS AND
DOOR CHECKS REPAIRED
OR REPLACED IMMEDIATELY

ELEVATOR DOOR - OPERATORS
REPAIRED OR REPLACED IM-
MEDIATELY

If you had enough trouble with your elevator door
and people getting stuck

PLEASE CALL US NOW - 24 HOURS
Emergency Service and Save Aggrevation. Our
Prices are Really Low - and Our Service -
Unbeatable

SERVICE, MAINTENANCE, INSTALLATIONS

ELCO ELEVATOR CORP.

614 - 11th Avenue, New York, N.Y. 10036

Tel. No. 212 765-1720

ELCO YOUR EXPERT DOORMAN

NATHAN C. GLICK, President

ענדליך קענט איר אייך באדינען מיט א היימישער
עלעוועיטער קאמפאני, וואו א ווארט איז גאלד, און אמת
באזיגט דעם שקר.
נפתלי גליק, פרעזידענט

עפעס קאר סערוויס

387-6194

387-6175

אין הארץ פון וויליאמסבורג

שטייט צום דינסט פון גאנצן חרדי'שן ציבור
מיט די לאנג יאריגע דערפארונג
פון פינקטליכע סערוויס

מיר האבן אנגעשטעלט א גרעסערע צאל
רוסישע אידען דרייווערס רעקאמענדירט דורך
די הצלה ארגאניזאציע, "רב טוב" - וואס
מיט'ן פאטראניזירען אונזער קאר סערוויס -
אחוץ אלע אנדערע בענעפיטן העלפט איר
אונז געבן פרנסה בעז"ה צו די נייעקומענע
אידען וועלכע ווערען דורכדעם אפגעהיטן פון
חילול שבת און אנדערע נסיונות.
מיר דאנקען אייך פאראויס פאר אייער צוטרוי צו אונז.

בכבוד רב.

שמעון פליישער

אויב איר זענט אינטערעסירט
צו פארען מיט א קאר סוירוויס
 קארעקט, פארלעסליך און ביליג
 דאן רופט פריעד'ס קאר סוירוויס.
 פלאץ פאר 15 מענטשען
 לאקעל און לאנג דיסטענס.
 אויך פאר קליינע דעליוועריס
 רופט: 384-0432
קלמן פריעד

תפארת אויטא רענטל
TIFERES AUTO RENTAL
 We rent brand new cars
 at lowest prices
 Best service * Free Mileage
 Williamsburg :
 14 Harrison Avenue 387-8888
 Boro Park :
 4311 - 16th Avenue 633-3235

מפיצי הספרים לבית קרעטשניף
 183 Heyward St., B'klyn, N.Y. 11206
 Tel.: 384-0399
שלום רב לאוהבי תורתך
 שמחים אנו לבשר לעולם התורה בכלל
 וידידינו היקרים בפרט
 אשר אך עתה יצא לאור עולם הספר
תורת חיים ואמונה
 חלק א' — עה"ת

שנשמעו מפי כ"ק מרן רבינו מהר"צ
 ראזענבוים שליט"א, אדמו"ר מקרעטשניף
 החונה כעת בכפר עטה באה"ק
 הספר מצוי במספר מצומצם ויכולים לרכשו
 אצל מוכרי ספרים או אצל האדרעס הנ"ל.
 הנחה לבני הישיבות
 ה ה ה ה ה
 נ.ב. ההכנסה מוקדשת להוצאת שאר החלקים
 ולמוסדותינו הק' באה"ק.

רפואה דראג סטאר

עס איז דא ביי אונז צו באקומען
 אלע מעדיצינען, קוסמעטיקס,
 „העלד פוד“, נאטירלעכע ווייטעמינס,
 און אלע כשר'ע וויטאמינים
 טלפון : 387-0021

— פרי דעליוועריס —

פארט מיט „הצלחה“
 ווען איר פלאנט א נסיעה קיין אייראפע —
 ארץ ישראל — אדער אנדערע וועלט-
 טיילן מיט שיף אדער עראפלאן — קומט
 צו אונזער אפיס וואו איר באקומט
 העפליכע באדינונג.
יוסף שטיינמעץ, יוסף בוקסבוים
HATZLOCHE
TRAVEL AGENCY
 150 Wilson Street, Brooklyn, N.Y. 11211
 EV 7-9567 — EV 4-7974 — 384-5983

ירושלים טרעוועל סערוויס
 ראונט טריפ קיין ארץ ישראל און יוראפ
 „ירושלים טרעוועל“ פארזיכערט אייך
 דאס בעסטע וואס איר קענט קריגען צו
 יעדער צייט
 פאר א גליקליכע רייזע און צופרידענהייט
 מאכט אייערע רעזערוואציעס דורך
 „ירושלים“
 פארט איבעראל און קיין ירושלים מיט
 „ירושלים“
 Tel. 782-3533 JERUSHOLAYIM TRAVEL

tel. 436-4777

FABULOUS FOTO & COPY CENTER

5 cents for 100 coppies or more
tape duplicating
\$.69 c-60; c-90; c-120

4623 16th Ave. B'klyn, N.Y. 11204

LARGE SELECTION
French Tergal Panels, Draperies
made to order
Terylene & Tergal Table Cloth
Also Trosoux for the Bride
Reasonable Prices

Please call before.
MRS. ROSENBLUM 854-7269
1315 47th St. B'klyn, N.Y.

LARGE SELECTION OF MOST FAMOUS IMPORTED & DOMESTIC CHILDREN & GROWING GIRLS SHOES

Brand Names (Child Life, Edwards,
Dr. Posner Etc.) In All Sizes, —
Widths Up To EEE. — Corrective
Shoes — Prescriptions Filled.

ALL AT UNBELIEVABLY
LOW PRICES

P. SCHWARTS — 172 Clymer St.
(Basement)

Where you get the best for less
Open Daily from 3-6
(Sunday & Friday after 12)
TEL: (212) 387-4456; 384-4404

FOR A GOOD RIDE CALL CITY-WIDE

659 BEDFORD AVE. (Cor. Rutledge St.)

עירשטער סטאָפּ פֿון וויליאַמסבורג — כאַראַ פאַרק באָם

מיר ווילען מדיע זיין דעם חשוּב'ען עולם
אז מיר האבען יעצט
א ספעשעל ווינטער סעיל
מיר פארדינגען שפאגעל נייע קארס פאר
18 דאלער א טאג
— פריי מיליטוש —

מיר פארדינגען אייך שפאגעל נייע סטעישאן וועגענס
מיר פיקען אייך אויף פון אייער פלאץ צו אונזער אפיס.
אויך האבען מיר 24 שעה ראד סירוויס.

SPECIAL WINTER SALE

We Rent Brand New Cars
for only \$18 PER DAY

Free Mileage Free Door to Door Pickup

Call for our Specials. 625-3400

אברהם שווארץ

436-1273

1627 43rd St.

Embroidery Thread!!
Never Mind It
Bother Not To Find It
Use TRI-CHEM Liquid Embroidery
To Design It.

Ex: Challah Dekel, Tablecloth
Pictures

DANDY ZIPPER COMPANY QUALITY ZIPPERS FOR ALL INDUSTRIES

YANKEL Y. BUCHINGER
434 South 5th St., B'klyn, N.Y. 11211

„ שלמוני „

שומר שבת

SERVICE STATION

560 McDonald Ave., B'klyn, cor. Ave. C
Tel. 438-8872 **OPEN SUNDAYS**

Specializing in both American
& Foreign Cars
Electrical Repairs, Air-Conditioning
Ignition & Tune-Ups, Brakes, Car-
buretors
Starters & Alternators, Transmission
Jobs.

TRY US YOU'LL LIKE US
MOSHE SHALMONI

JEANNE'S BOUTIQUE

Featuring Famous Brand Names
At **WHOLESALE** prices of luxurious
Featuring Designer Italian Knits
Leather, Suede, and Shearling Coats
ITALIAN KNITS
evening, casual & sportswear

העכט עלעגאנטע קויטס אדער טוטס קומט צו
שינדל ווארמאן

Hours: Sundays 10 A.M. to 6 P.M. Mondays 7
P.M. to 9:30 P.M. Tues., Wed., Thurs. 1 P.M. to 4
P.M.

1668 45th St. (use side entrance)
Tel 853-8987; 853-9119

„קרקע“ און קבורה אין ארץ ישראל

„הר הויחיים“, „הר מנוחות“

און אנדערע בתי עלמין
חברה קדישא גחש"א

MAALIN BAKODESH SOCIETY

26 Canal St. N.Y., N.Y. 10002

Day and Nite 212 233-7878

IN CANADA: MONTREAL 273-3211

אליעזר יודא גיפט, מנהל

אונזער פארמאסי

572 Bedford Ave. B'klyn, N.Y. 11211
Tel: 384-7334

אלערלי מעדיצינישע סופלייס

„באווער ענד בלעק“

גומי שטרימפ

Camp Corsets & Supports

אויך אלע כשר'ע וויטאמינען

און העלטה פודס.

633-2952 633-2952

גרויסע מציאות...

Chevrolet
Oldsmobile
Ford
Chrysler
Dodge
Buick
Plymouth

GENERAL AUTO SALES

קויפט די מערסטע מאדעל'ס שפאגעל נייע

אמעריקאנער קארס

פאנטאסטישע איינשפארונגען אין פרייז

דורך אן אויטאריזירטען דיעלער.
מולע גאראנטיעס פון דער פאבריק

גוטער קויף!

אויך האבען מיר אן אויסוואהל זייער גוטע

USED CARS

ביליגע פרייווען. צופרידענהייט גאראנטירט
יעקב צעהנווירטה

L&S Juvenile Furniture
38 ROUTE 99, MONKEY 324-8511 423-7429
HUB BOWLING CENTER (OPPOSITE NICKLES)

FREE DELIVERY AND ASSEMBLY!
WE GUARANTEE AGAINST OUR PRICES BEING UNDERSOLD!

STORE HOURS
Monday - Wednesday 11-7
Thursday - 9
Friday - 11-7
Saturday - 11-7
SUNDAY 11-7
OUR PROMER ARE OPEN FROM 7AM TO 10PM

BIG BOYS FOR BABY

- * SIMMONS - EDISON
- * CHILD - CRAFT
- * BASSETT
- * LULLABY
- * CORRADO
- * TEEN-AGE FURNITURE
- * CARRIAGE & STROLLERS
- * BEDDING
- * FULL LINE OF ACCESSORIES

WITH THIS COUPON
10% DISCOUNT on all purchases of \$10 or More.

UL 2-5751 : אין ניו יארק רעגיאן
טויר דעליווערי דאס ארומ
קיימ אדון שפירא

ALL AROUND
THE WORLD...

TRAVEL AGENCY

"Servicing the Entire World,
24 Hours a Day"

8518819

ווען איהר באשטעלט ביי אונז אייערע רייזע-טיקעטס
נעמען מיר אייך

ב ח נ ם

צום עיר פארט

435-5077

871-2260

בית הספרים דבארא פארק
HEBREW BOOK STORE
OF BORO PARK
Rabbi K. Pinter

ספרים, טליתים, טליתים קטנים
סופר מומחה, ספרי תורה, תפילין, מזוזות, מגילות
טלית ותפילין בייטלעך, עטרות, מענטעלעך
מנורות, אתרוגים, וכל תשמישי קדושה

ביליגסטע פרייזען

4408 14th Ave. B'klyn, N.Y. 11219

3876716

3842687

אי נ ק א ם ט ע ק ם

NATIONWIDE INCOME TAX SERVICE

Let Us Prepare Your Income Tax Forms
Our Work is Quick, Convenient, Accurate
Our service can save you time, effort &
money

Low Prices * PUBLIC ACCOUNTANT
Prompt Service

223 Hewes St., B'klyn, N.Y. 11211

שלמה דוד גרינפעלד

388-7963

388-8023

ח ס י ד י ש ם
ק א ר ס ע ר ו ו י ם
פינקטלעך - פארלעסליך
לאקאל און לאנג דיסטענס

209 Ross St. B'klyn, N.Y. 11211

633-0397

10 a.m. - 8 p.m.

SHOMER SHABBOS

BORO PARK PHARMACY

4622 New Utrecht Avenue

Brooklyn, N. Y. 11219

6330397

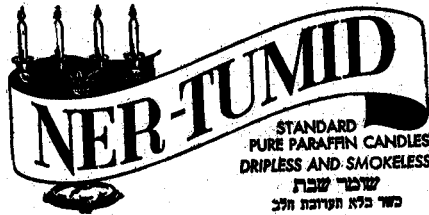
CAMERAS, PROJECTORS
 MAJOR APPLIANCES
 RADIO - T.V. - STEREO
 TAPE RECORDERS
 SMALL APPLIANCES

Developing by Kodak
 FOCUS ELECTRONICS INC.

Air Conditioners - Films - tapes
 220 Volt Appliances - For Export

212 871-7600-1-2
 4523 13th Avenue
 Brooklyn, N.Y. 11219

בארייכט איבער שבת-מיש מיט די שיינע
 נייע כשר'ע „נר תמיד“ שבת-ליכט
 פראדוצירט פון חונדערט פראצענט ריינע „פאראפין“
 אז קיין שום חשש חלכ.

זיינען דורך היימישע אידען פון די טייכעס קהילעס פארשט, - ברענט
 זיך, שייך און גוט. שוין צו באשטען אין אלע סטארס - אז מעגינע הייזען.
 פארשט אריינצולייגן די ליכט פון „נר תמיד“ - איז איינע גראמערמאן האט
 עס פאר געט, דען רופט: 782-0553
 פאליקעלע חנוה פאר בני ברייטע און פארשט.

כבוד רב
 יצחק בארדעבער וכו

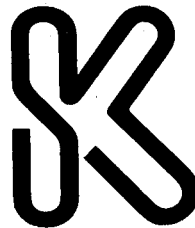
A&S CHAIR RENTAL

Servicing Boro Park Community
 For Over 10 Years

Call Day or Night
 387-3494

A WERZBERGER
 237 Hewes St. B'klyn, N.Y.
 11211

S.K. STUDIO

1617-44street
 Brooklyn, N.Y. 11214
 (212) 853-1526

Sam Knopfler

ספעשיל שיינע שטריימלעך

ביי

שמואל קרויס

לעניש

רוסיש

167 Penn St. B'klyn, N.Y. 11211 (Basement)
 387-7832

אפען טעגליך פון 2 אזייער ביז 10 ביינאכט

HOW TO MAKE YOUR OWN BABY FOODS

Preparing baby foods at home is really a simple operation. You'll need either a food mill, a strainer, or an electric blender. A food mill will purée fruits and vegetables and separate out seeds, cores, and skins as it does so. A strainer can be used to purée soft fruits and vegetables. A good blender will purée meats, vegetables, and fruits. (Before puréeing fruit in strainer or blender, peel, core, and remove seeds.)

Once your baby is old enough to eat strained solids, you can adapt foods prepared for family meals. Simply take out the baby's portion after the food is cooked but before you add seasonings and spices, then purée. Prepared this way, homemade baby foods should cost less overall than commercial foods. Use fresh foods only. Canned foods may contain added salt and other undesirable additives; frozen foods, though a bit better, often contain added salt.

Here are some basics for preparing baby foods:

Fruits. A baby's first fruit is usually bananas, which you need only mash with a fork. All other fruits should be cut up into small pieces, steamed until soft, and puréed.

Vegetables. Babies usually like carrots, zucchini, peas, and sweet potatoes. Cut vegetables into small pieces, cook, then purée. Avoid spinach and beets, since they may contain an excess of harmful nitrates. Cabbage, broccoli, and cauliflower may produce gas, and corn is difficult for an infant to digest.

Meats, poultry, fish. These can be baked, broiled, poached, stewed, or braised, but not fried. It's probably best to start with chicken, since it is easily digested.

Simply cook it, remove the skin and any bones, cut up, and purée. Fish is also easy to digest. When you prepare any fish, even fillet, go through it carefully for bones before puréeing. Cooked, cut-up lamb, veal, beef, and pork can be puréed in a blender.

Eggs. Some pediatricians feel that infants shouldn't eat egg whites. Others disagree. Consult your own doctor on the matter. But whether your baby eats both the white and the yolk or just the yolk alone, hard-boil the egg, then mash what you need with a fork to make a smooth paste. Custard is an egg-rich food. To make it, simply follow a standard recipe, omitting sugar, nutmeg, cloves, and similar spices.

Other foods. Cottage cheese is an easily digested food for babies. Purée it first and add a little puréed fruit, if you like. Soup is another good choice. When you fix a pot of soup for the family, take out a cup for the baby before you add spices; purée if necessary.

Prepare baby food with clean hands (to prevent any spread of harmful bacteria) and clean, freshly washed utensils. When the food is ready, cover and refrigerate the unused portions immediately; they'll keep for three days. Or better, cover a tray with foil, drop on spoonfuls of the prepared foods, then freeze and individually wrap the portions. They'll keep for one month in the freezer. Once you've started the baby on a portion, do not keep it for more than a day.

Almost any food can touch off an allergic reaction, so introduce strained solids one at a time. If the baby has an unfavorable reaction—diarrhea, a rash, spitting up—discontinue the food, then check with your doctor.

דף היומי קאלום

פון ועד העולמי להפצת דף היומי

דף היומי טעיפס זענען די איינציגע טעיפס געלערנט גמרא מיט רש"י אויף אידיש מיט חסברה ברורה קאנטראלירט דורך גדולי ישראל

דער פרייז פון די טעיפס פאר דער מסכת אין דער צייט ווען די מסכת ווערט געלערנט מיט'ן דף היומי — פאר 1 דאלאר א טעיפ — פיל ביליגער ווי עס קאסט צו קויפן און קוואליטעט ליידיגען טעיפ.

מיר באציען דאס אריימבארגען די טעיפס פאר א מינימאלען אפצאל. גאר און איין דאלאר מיט 50 טעיפס און וואך דערמעגליכט צו בעניטען פון אלע אונזערע טעיפס וואס דערשיינען היינט 5 טעיפס א וואך.

ווען אלע ענינים בטובת דף היומי, דין הענדן אדער טעלעפאנירן

DAF YOMI INC.

1711 — 47th Street, Brooklyn, N. Y. 11204 Tel: 639-8881

בשורת מנחת פאר לומדי דף היומי

און רוף פון

ועד העולמי להפצת דף היומי

פאר די וואס האבן נאך נישט אנגעהויבן די מס' עירובין צוזאמען מיט דעם דף היומי מעלדן מיר, אז

עס איז אלץ נישט צו שפעט

אנצוהייבן און מיטחאלטן — אדער ארגאניזירן נייע חברות דף היומי, און:

עס איז מער קיין אפהאלט און קיין אויסרייד

די שוועריגקייט פון דער מסכת עירובין, הייל:

די דף היומי טעיפס אויף מסכת עירובין

וואס מיר גיבן בעה"ש ב"ה ארויס מאכען צוגענגליך פאר יעדען בן תורה אז עס די שווערע מסכת זאל אויפהערען צו זיין א ספר החתום פאר דורכשניטליכע בני תורה. אן עדות דערנאך איז דער ענטווארטיגער אפרץ וועגען די שוין ארויסגעגעבענע טעיפס אויף די גרסטע פרקים פון דער מסכת.

ORDER

Please send me the following Daf Yomi tapes (\$1.00 per tape):

ברכות	Brochoth tapes
תמורה	Temurah tapes (46 tapes in stock)
מעילה	Meillah tapes (24 tapes in stock)
עירובין	Eiruvim tapes

I am enclosing a check for \$..... to cover the costs of the tapes.

NAME

ADDRESS

STATE

ZIP

Make Checks payable to: DAF YOMI INC.

1711 — 47th St., Brooklyn, N. Y. 11204 Tel: 639-8881

OUR MEMBERS REPORT

Dear Editors:

Some months ago I walked into a grocery owned by a "Chasidisher Yid". On the counter near the breads and rolls were two bags, one containing bagels the other bialys. Relying on the piety of the owner (so I thought) I bought several of each. When I came home my wife informed me that there are no kosher bakeries making bialys. (My father-in-law owned a grocery for many years). When I shopped in that store again the next week I asked the grocer where he buys the bagels and bialys. He replied, "The bagels are from Beigel's Bakery, but don't buy the bialys." When asked him, "Why didn't you tell me last week?" He replied, "You should have asked".

I feel that the public should be informed about the bagel and bialys. Aside from Pas Palter there are the problems involving shortening, eggs, and other ingredients and equipment. Also I have learned that some bakers use milk and butter in these products.

Another point I want to make is that we can not and may not rely on the grocer. We should not trust his sense of propriety or long white beard. We can not assume this surely is Kosher otherwise Reb So and So would not sell, or at least warn me.

There is a New York State law requiring stores that sell Kosher and NonKosher meats to post a sign saying "Kosher and NonKosher Meats Sold Here". The shelves too have to be marked Kosher and NonKosher respectively. *Should'nt our Heimishe merchants do the same for all products?*

Best wishes for success

Sholme Z. Solomon

מדריך לכשרות

natures and characteristics of the forbidden foods. The animals, fowl and fish that are prohibited are predators and killers. By eating of their flesh, we would be ingesting their vile and vicious instinctive characteristics and our souls would thereby become debased and immoral.

Naturally, the commandments of the Torah must be obeyed whether we understand them or not, but the above reasons afford us a glimpse of the wondrous wisdom with which the Almighty created the entire world.

Identify-and unite-with the Jewish people

In the history of the world, nations have come and nations have gone... while the Jewish people have endured, under the most trying circumstances. Naturally, Divine Providence has guarded us and preserved us from our persecutors. But a contributing factor to Jewish survival has been our indomitable will. The strength of character of a people with faith in G-d, with a supreme dedication to follow in His Way and to do His Will, is surely part of that miracle.

Strength of character is a product of discipline and self-restraint. How could a self-indulgent and dissipated person-prey to any enticing or seductive ideology, willing to risk even life itself for a moment of pleasure- maintain a sacred and demanding tradition through difficult and turbulent times?

The laws of kashrus, essentially and most simply laws of self-control and self-restraint, reflect our ability to master ourselves... and thus master whatever obstacles are placed in our way. The ability to say "I will" or "I will not" - and actually to do so - is a keystone of Jewish survival.

Furthermore, the laws of kashrus are a practical way of preventing assimilation with alien cultures. If the Jewish people are to survive, we must abide by our laws and customs and traditions - or we shall perish! With each passing generation, unless we adhere to the Jewish way of life, our strength would be diminished and with it the great ethical and moral teachings we have contributed to the civilized world.

Reprinted from pamphlet of *Neshei Chabad*

"LISTEN MY SON"

**AS A JEW
YOU SHOULD KEEP KOSHER
BECAUSE . . .**

It contributes to your spiritual health

Every person knows that certain foods are good for his physical well-being and certain foods are harmful to his health. Even animals know instinctively that certain foods agree with them, while others do not.

As Jews, created by the Almighty with a unique soul, we must be concerned with the health and well-being of our sublime, divine spirit. And G-d, Who created us all and knows our constitution better than anyone else, specifically outlined in His Torah (the Bible) those foods which are harmful and unhealthy for our spiritual well-being. And He, therefore, commanded us to eat only certain foods, to abstain from others, and to prepare still others in a special manner.

Some people mistakenly think that the laws of *kashrus* are simply health laws, which served their purpose in ancient time but can be dispensed with in modern times. Nothing is further from the truth. The laws of *kashrus*, like all Divine precepts, are primarily designed for our spiritual well-being, and only as a matter of course are also good for our physical and mental health. For *Jews* there can therefore be no substitute for *kashrus* by any government regulated health laws, or any scientifically recommended diet, and the like.

You are what you eat

According to Jewish teachings, one of the ways we can attempt to understand the laws of *kashrus* is by analyzing the

מדריך לכשרות

Insects have been found in cabbage by the vinegar dip method, indicating that all cabbage must be inspected that way. The same is true for spinach. It is said that onions from certain regions are also infested. Parsley (*petrushka*, *petruzilia*) has also been proved insect-ridden by the vinegar dip. It is advisable to check all vegetables.

May the z'chuss of caution with issurim bring our Redeemer soon.

Reprinted from Light

MANUFACTURED GOODS IN GENERAL

The Problem

The problem of *kashruth* concerning manufactured foodstuffs is not a new one; already the *Mishnah* in *Avoda Zorah* (*Perek Bais*, *Mishna Vov & Zain*) had to deal with various non-Jewish products. The main difficulty in determining whether a particular product is *kosher* or not, is the uncertainty concerning its ingredients and the method of its production. Does it contain *trefah* animal fat or fish oil? Is there a question of *bishul nochri*-food cooked by non-Jews? In the case of canned or frozen vegetables or fruit, should one suspect that they contain insects? A further difficulty is the unpredictable change of recipes by the manufacturing firms. Their constant research for improvements often results in new methods which require the use of *non-kosher* ingredients. *The unpublished sudden changes of formulae invalidate all assurances of kashruth given previously by manufacturers.* Consequently, foodstuffs manufactured by non-Jewish or Jewish non-orthodox firms can only be accepted as kosher if a rabbinical authority, in constant contact with the firms in question is able to vouch for the *kashruth* of their products. However, there are exceptions of certain foods being generally accepted as kosher. This applies mainly to canned fruits and pure foods.

From Practical Guide to Kashrus
From Rav S. Wagschall, Gateshead

מדריך לכשרות

In G-D's creation, the time it takes for a vegetable to grow is the time it takes for its insect tenants to grow. By the time an unsprayed vegetable ripens its insects are also fully grown and perfectly visible. Such vegetables, not treated chemically, were permitted to us by Chazal after visual inspection. But for minuscule invisible insects, visual inspection is valueless.

Vinegar Dip

There is one solution to the problem. It is simple, effortless, and extremely functional.

A single momentary immersion of the entire vegetable in ordinary white vinegar(not wine vinegar) suffices to compel the insects to release their grip so as to make them removable by washing away under a jet of cold water. After washing the vegetable off in cold water, inspect it properly by lamp or sunlight to complete the cleansing.

You may reuse the vinegar. Straining it through a wad of cotton into a funnel will show you how many insects your visual inspection missed before the dip.

This system works very well with romaine lettuce leavess. It does not render them unfit for moror, because a moment's dip does not make the lettuce kovush (pickled). Since vinegar outside of Eretz Yisroel is usually chometzdig, be careful to use Kosher for Pessach vinegar for your Pessach inspections.

Summary

For lettuce: Remove all the leaves from the stalk. Dip each leaf into a deep bowl or pot that contains enough white vinegar to cover the leaf. Rinse each leaf separately with water to remove the vinegar and the loose insects.

Any remaining insects will be easily recognizable in sunlight or in the light of a strong lamp in a dark room when you hold the leaf between your eyes and the lamp, because they will have been detached from the leaf by the vinegar.

WARNING: Many people have been misled into believing that insects can be removed from romaine lettuce by refrigeration. This is not true. The insects remain as firmly attached to the leaves under refrigeration as at room temperature. Only white vinegar relaxes their grip.

מדריך לכשרות

Are Those Romaine Lettuce Leaves Bugging You?

LEARN HOW TO CLEAN VEGETABLES ALL YEAR 'ROUND

by *Rabbi R'foel Thaler*

According to the Torah, one may not eat, without inspection, vegetables that are usually infested with shrotzim, for every sheretz eaten, one violates five Torah-bans (lavim).

Even if the insects are tiny and hard to see, once they have hatched they have the din of sheretz, and whoever eats one violates five lavim. Not seeing them does not make the vegetable permissible, so long as the vegetable is known to be generally infested. Feeding such a vegetable to another Jew is even worse than feeding him traifa or n'vaila.

EYESIGHT UNRELIABLE

The inspection discussed by the poskim is only as good as the eyesight of the person inspecting. If he cannot see properly, the vegetable remains forbidden.

The experience of many Torah scholars who toiled at cleaning off romaine lettuce and other insect infested vegetables, is that one can not rely on one's eyesight even when holding up the vegetable to sunlight or to the light of a powerful lamp. Some insects are the same color as the vegetable, and some have so powerful a grip that to the eye they seem to be part of the vegetable.

You may wonder then how the Holocha permits a person to inspect vegetables and then eat them. The fact is that our Sages were referring to vegetables that had not been chemically sprayed and cleaned, as are almost all our vegetables today.

Chemicals Don't Kill

The function of chemical spraying is to inhibit the growth of insects, not to kill them. Clearcut evidence that a vegetable was chemically treated is provided by the vegetable itself. Treated vegetables have no holes in them, a feat no untreated vegetables can match.

מדריך לכשרות

There is a Mashgiach at Cocoline during the entire production of confectioner's compound: David and Bedford brands; chocolate chips and sprinkles: David, Bedford, Liebers, Paskesz, and Madanim. David, Bedford, and Liebers chocolate sprinkles are not coated with resinous glaze.

OIL We have visited Capitol City Oil Co. Inc., which refines oil and manufactures shortening. The raw material is of vegetable origin. No animal derived oils are refined in this plant. To our information the catalyst used is made of kosher materials under Hashgacha.

The plant is under intermittent Hashgacha. The Mashgiach visits the plant regularly to ensure that everything is in order. Kosher.

We have visited C.F. Simonns (refiners of oil for manufacturers). Under intermittent Hashgacha. Only vegetable oils refined in plant.

Please Note: No oil made in the U.S.A. is under constant Hashgacha. (See our report on oils in Madrich 10.

ICE CREAM: We have observed the making of ice cream for "Real Kosher" brand Brooklyn, N.Y. Also we witnessed the koshering of the equipment. We investigated the flavoring and stabilizers. Cholov Yisrael milk powder is supplied by "Mehadrin". (We have not yet investigated this firm).

Please Note: In the New York area "Real" is the only ice cream made with Cholov Yisrael. All others including those under ® ™ supervision are not made with Cholov Yisrael.

FISH: We have visited the plant of Tauber's Fish, Brooklyn, N.Y. They smoke salmon, lox, white fish and chubbs. They also make herring. Everything is done by Shomrei Torah in their own plant. Absolutely kosher.

מדריך לכשרות

ingredients and also their source of oil. Kosher under intermitent Hashgacha.

BAKERS PRODUCT: We have visited the factory of A.B.C. Foods Brooklyn, N.Y. The following are produced by Shomrei Torah: Marble Liquor (pounds) and Confectioner's Compound. We have checked the flavorings and their source of oil and shortening.

CHOCOLATE: We have visited the plant of Cocoline Chocolate Co. which manufactures:

- 1) confectioners compound
- 2) chocolate
- 3) chocolate chips and sprinkles.

A) 1. Pure chocolate is made of cocoa butter and chocolate liquor. 2. Cocoa butter is imported from various countries and there is a remote, Unconfirmed, rumor that it may contain mixtures of "Issurim Be'an" which can be determined by chemical analysis. 3. There can not be a "Chashash" of "Blais Issur", which can not be detected properly by chemical analysis. Numerous analysis were done to verify that there is no mixture of "Issurim Be'an".

B) Cocoline produces both Milchig and Parve chocolates. 1) They are produced on separate equipment. All Milchig equipment is properly marked. 2) The machine used to make chocolate chips and the line leading into it is used to make both Milchig and Parve. However, it never reaches the boiling point of "Yad Solades". It is thoroughly cleaned between Milchig and Parve.

C) Confectioner's compound is a mixture of chocolate liquor, oil and lecithin made of parve equipment. Their source of oil is Durkee, which produces only vegetable oil. (The "Heimische" firms sell Durkee Shortening. We have not been able to visit Durkee yet).

D) Confectioner's compound is used in the manufacturing of sprinkles. Some sprinkles are coated with resinous glaze. (We shall discuss the Halachic problems of resinous glaze in future issues). The plant is under intermitten Hashgacha. A Mashgiach visits frequently to check ingredient and whether equipment and parts have been exchanged.

מדריך לכשרות

All other products are made at other companies. The Rav Hamachshir asserts that there is a Mashgiach present at the time of production.

We intend to visit all these plants B'H and report their Kashrus.

CANDY — LOLLIPOPS: We have visited the company which produces candy and lollipops for Liebers Chocolate Company. We have researched all ingredients, flavorings and release agents. There is a Mashgiach present from the time the equipment is Kashered until the candies are packed. Kosher.

POTATO CHIPS: We have observed the production of potato chips for both Madanim Chocolate Co. Brooklyn, N.Y. and Paskesz Chocolate Co. Brooklyn, N.Y. Neither produces in their own plant. The product contains only potatoes, oil, and salt. The Mashgiach is present from the time the oven is lit until the product is packaged.

We have visited the plant which supplies the oil for Paskesz

Madanim uses oil from a firm generally accepted as Kosher but which we have not yet visited. Kosher.

Both Madanim and Paskesz are to be identified by the symbol ® on the package.

Please note: Other potato chip products contain other additives such as glycerides and polysorbates but only those potato chips which were found to be Kosher.

CANNED FRUITS: We have visited the plant of National Food Co. Winchester, Virginia. They produce the following under the brand name *White House*: whole apples, sliced apples, and apple cider. We have found these to be Kosher.

They also make apple juice, which is purified with gelatin.

Please note: Apple juice must have a reliable Hashgacha as gelatin is used in the refining process. We shall discuss the Halachic problems of gelatin in future issues.

RELEASE AGENTS: (Used by manufacturers to coat pans and other equipment to prevent sticking).

We have visited International Foodcraft Co and observed the manufacture of their release agent. We have checked the

PERMITTED

A product in which a Sheala was involved and was permitted according to accepted Psak Halocha. In cases where the Heter was based on principles used only in times of dire need, we shall report the facts to our readers.

NOT TO BE USED

Food which cannot be called Kosher, or definitely Non-Kosher. Foods that require a Hashgocha, and same is lacking, or does not conform to proper Hashgocha standards. They are Not To Be Used.

NOTICE — Only those products specifically listed have been verified. Other products made by the same company or under the same Hashgocha, have to be investigated seperately..

VERIFICATIONS

MAYERS MEHADRIN, Brooklyn, New York

Of their line of numerous products, the following are made in their own plant by Shomrei Torah:

PICKLES: We have observed the entire production and checked all the ingredients. We have found it to be absolutely Kosher.

HORSERADDISH and BORSHT: The ingredients and equipment have been checked but we could not observe the production at the time of the visit. Seems to be absolutely Kosher.

SAUERKRAUT: All ingredients were checked. The only concern is the method of Bedikah of the cabbage for insects. We could not observe it at the time, as sauerkraut is not a steady production item. We intend to return B"H.

HERRING: We have observed the production and checked all the ingredients. Absolutely Kosher.

מדריך לכשרות

smooth with no lesion) Kosher, and Kosher meat were sold in the same communal butcher shops and under the strict Hashgacha of the Rav and Dayanim. The same holds true with force fed fowl; they were slaughtered by the same Shochtim and under the strictest supervision of the Rav (who most probably refrained from using them himself).

While we cater to those who follow the strictest Poskim, we cannot ignore the needs of those who are unwilling or unable to make this sacrifice. It is therefore that we report the Kashrus of products that are only Kosher with reservations.

i.e.: Foods that originally seemed to present problems but were found to be kosher after consultaion with "Moreh Horoeh". See Madrich #10 for specific details.

TERMINOLOGY USED IN THE VERIFICATIONS

ABSOLUTELY KOSHER

Products whose kashrus is self-evident, or, a product made under constant hashgacha in a factory that makes only kosher products, and is operated by scrupulous Shomrei Torah.

KOSHER

Products that are not as good as food prepared at home. The food is Kosher beyond doubt. But it was processed in a plant that processes non-Kosher foods, too, and the machinery had to be kashered.

Numerous different types and categories of products come under this heading. In cases where we find basis for restraint by the scrupulous we shall report the facts to our readers.

מדריך לכשרות

produced products can compare to anything prepared in total in the individual kitchen. Use of commercially prepared foods should be minimized. However, if and when processed foods are bought, preference should be given to such products which were determined to be under competent, reliable and constant Hashgacha.

7) There are groups, individuals, and firms who see our work as a threat to their prestige, and or business and profession. They have used overt and covert methods in their attempts to disrupt our activities. Aides of prominent Rabbonim have attempted to pressure us to suppress reports of our surveys in certain plants. Our offices have been vandalized. Members of the Vaad Hapoel and their families have been threatened with physical violence. Bribes have been offered for the publication and suppression of various reports.

We therefore state:

The raison d'être of the Vaad Hakashrus was, is and will always be public service. Service to a Mamleches Kohanim V'Goi Kodosh. Service to an Am Hanivchor.

We therefore cannot let ulterior motives enter into our consideration. We cannot be deterred from our work by the personal consideration of any individual, Rav, or organization.

We hope and pray that Hashem Yisborach will enable us to continue our work as it should be done.

8) As strange as it may seem, there is a double standard of Kashrus. In the vast Halachic literature we find decisions such as "The Halacha is like those who are Matir, but the Yorai Shomaim should refrain". Or vice versa, "Our tradition is like those poskim who Asser, but those who are lenient in this case have who to rely on".

Let us illustrate from the daily practices of a generation ago:

- Lesions on the lungs of an animal render it Trefah.
- Certain lesions that can be removed are kosher according to many Poskim while others hold it is ossur.
- Many Poskim forbade the use of force fed fowl, while others permitted.

In (many) communities in Europe both glatt (absolutely

EDITOR'S NOTE

This is another in our series of articles for the purpose of familiarizing our readers and members with our philosophy and modus operandi. In this issue, we shall also outline our table of organization.

1) Vaad Hakashrus is an independent organization unaffiliated with any other body and beholden to no one. We have B'H earned the support and recognition of Rabbonim and organizations across the country.

2) We do not pass on the reliability of any Kashrus supervisor, whether it is an individual Rav or organization.

3) Every project which we undertake, i.e., research of a product, firm, plant, or industry is done without taking into consideration the reputation of the Baal HaMachshir.

4) Our responsibility for the facts we report is restricted only to the products mentioned. It cannot be applied to other products made by the same manufacturer or under the same Hashgacha.

#

We are taking this opportunity to reply to the many inquiries regarding the © Laboratories. Rabbi Levy the administrator of O.K. Labs has granted us the right to visit any plant under his supervision, at any time. (For which he is to be commended). We have surveyed many of these plants and reported favorably on several. But this is not to be construed as an across the board approval of all his clients.

#

5) The authority of any Rav, Kehila, Rabbinic organization and Godol BeYisroel to ask and demand their followers to buy only certain products and in certain shops, is beyond question. But the unalienable right of the unaffiliated Jew to buy only truly Kosher products cannot be curtailed.

6) We have stated in the past and will reiterate again the following premise that underlies all our work. *Very few mass*

MADRICH LAKASHRUS

5736

Dec.-Jan., 1976

Vol. 3, No. 12

A Public Service Organization
Dedicated to Strengthening of Kashrus
Through Research and Development

Non-Profit Org.
U. S. POSTAGE
Paid
Brooklyn, N. Y.
Permit No. 11:17